EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 16.1.2020
COM(2019) 557 final/2

CORRIGENDUM
This document corrects document COM/2019/557 final of 31.10.2019.
Concerns all language versions.
Corrections to the following clerical mistakes have been made:
- Correction of the title of Directive 2003/87/EC on p. 6, footnote 3;
- Addition of Spain to the list of Member States which have EU ETS installations emitting PFCs and N2O on p. 8;
- Addition of reference to the OJ publication of Directive 2014/65/EU on p. 10, footnote 14;
- Correction of the inconsistent and incorrect use of decimal commas and points in Tables 4 and 7;
- Correction of the number of total cancelled auctions on p. 21;
- Correction of the publication date of Regulation (EU) No 600/2014 on p. 34, footnote 61;
- Correction of the title of DG Climate Action in Figures 2, 3, 4, and 5, in Tables 6 and 8, as well as in Tables 1.1., 1.2 and 1.3 of Annex 1, and Table 4.1. of Annex 4.
The text shall read as follows:

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Jelentés az európai szén-dioxid-piac működéséről

Tartalomjegyzék

Mozaikszavak és rövidítések jegyzéke 2

ÖSSZEFOGLALÁS 3

1. BEVEZETÉS 4

2.1. A lefedett tevékenységek, létesítmények és légijármű-üzemeltetők 6

2.2. Az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék és az európai uniós ügyleti jegyzőkönyv (EUTL) 8

3. A SZÉN-DIOXID-PIAC MŰKÖDÉSE 2018-BAN 9

3.1. Kínálat: a forgalomba kerülő kibocsátási egységek 10

3.1.1. Összkvóta 10

3.1.2. Kiadott kibocsátási egységek 12

3.1.2.1. Térítésmentes kiosztás 12

3.1.2.2. A NER 300 program és az innovációs alap 15

3.1.2.3. A közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzációja 16

3.1.2.4. Kibocsátási egységek értékesítése árverés útján 19

3.1.2.5. A teljes árverésre vonatkozó szabálytól való eltérésre a villamosenergia- és a hőtermelés esetében 22

3.1.3. Nemzetközi jóváírások 25

3.2. Kereslet: a forgalomból kivont kibocsátási egységek 26

3.3. A kereslet és a kínálat egyensúlyba hozása 27

4. LÉGI KÖZLEKEDÉS 30

5. PIACFELÜGYELET 33

5.1. A kibocsátási egységek jogi természete és adóügyi elbírálása 34

6. A KIBOCSÁTÁSOK NYOMON KÖVETÉSE, JELENTÉSE ÉS HITELESÍTÉSE 36

7. AZ IGAZGATÁSI RENDSZEREK ÁTTEKINTÉSE 38

8. MEGFELELÉS ÉS VÉGREHAJTÁS 39

9. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS KILÁTÁSOK 40

MELLÉKLET 42

Mozaikszavak és rövidítések jegyzéke

AVR	akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet
CA	illetékes hatóság
CCS	szén-dioxid-leválasztás és -tárolás
CCU	szén-dioxid-leválasztás és -hasznosítás
CDM	tiszta fejlesztési mechanizmus
CER-ek	igazolt kibocsátáscsökkentések
CORSIA	a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszere
CSCF	ágazatközi korrekciós tényező
EA	Európai Akkreditálási Együttműködés
EGT	Európai Gazdasági Térség
EEA	Európai Környezetvédelmi Ügynökség
EEX	Európai Energiatőzsde
EBB	Európai Beruházási Bank
ERU	kibocsátáscsökkentési egység
ESMA	Európai Értékpapírpiaci Hatóság
EU ETS	uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer
EUTL	európai uniós ügyleti jegyzőkönyv
ÜHG	üvegházhatású gáz
ICAO	Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet
ICE	InterContinental Exchange Futures Europe
InnovFin EDP	InnovFin energetikai demonstrációs projektek
JI	együttes végrehajtás
MAR	piaci visszaélésekről szóló rendelet
MiFID II.	a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv
MiFIR	a pénzügyi eszközök piacairól szóló rendelet
MRR	nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet
MRVA	nyomon követés, jelentés, hitelesítés és akkreditáció
MSR	piaci stabilizációs tartalék

NAB	Nemzeti Akkreditáló Testület
NER	új belépők részére fenntartott tartalék
OTC	tőzsdén kívüli
PFC-k	perfluor-szénhidrogének
RES	megújuló energiaforrások
SARP-ok	CORSIA szabványok és ajánlott gyakorlatok
TNAC	forgalomban lévő kibocsátási egységek száma összesen

ÖSSZEFOGLALÁS

2017-hez képest 2018-ban az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) hatálya alá tartozó létesítményekből származó kibocsátások 4,1 %-kal csökkentek. A csökkenés elsősorban a villamosáram- és hőtermelésnek volt tulajdonítható, míg az iparból származó kibocsátások csak kis mértékben mérséklődtek (lásd a 3.2. szakasz 7. táblázatát). A légi közlekedésből származó hitelesített kibocsátások tovább emelkedtek: a növekedés mértéke 2017-hez képest 3,9 % volt (lásd a 4. szakasz 8. táblázatát).

A felülvizsgált EU ETS irányelv elfogadását követően a figyelem a 4. szakasz kezdete előtt az új rendelkezések végrehajtására helyeződött át. Jelenleg teljes lendülettel folyik a végrehajtási munka, és az elmúlt év során új végrehajtási jogszabályokat fogadtak el a CO2-kibocsátás-áthelyezési jegyzékkel, az ingyenes kiosztási szabályokkal, az innovációs alappal, az árverezéssel, a nyomon követéssel, jelentéssel, hitelesítéssel és akkreditációval (MRVA) és az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékkel kapcsolatban (lásd a 2.2., 3.1.2. és 6.1. fejezetet).

A piaci stabilizációs tartalék többletmutatóját harmadszor tették közzé, 1 654 909 824 kibocsátási egységnek felelt meg. A mutató közzétételének eredményeképpen további egységek kerülnek majd a tartalékba, aminek hatására az árverési mennyiség 2019-ben majdnem 40 %-kal, azaz közel 397 millió kibocsátási egységgel csökken (lásd a 3.3. fejezetet).

2018-ban a szén-dioxid-árjelzés európai szén-dioxid-piacon tapasztalt erősödése miatt a kibocsátási egységek árverezés útján történő értékesítése mintegy 14 milliárd eurós rekordbevételt eredményezett a tagállamok számára. A tagállamok az év során e bevételeknek közel 70 %-át meghatározott, éghajlatváltozással vagy energiaüggyel kapcsolatos célokra költötték vagy tervezték költeni (lásd a 3.1.2.4. fejezetet).

1. BEVEZETÉS

Az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere (EU ETS) 2005 óta képezi az Unió azon stratégiájának sarokkövét, amelynek célja az iparból, valamint a villamosáram- és hőtermelésből származó üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentése. A rendszer jelentős mértékben hozzájárul azon átfogó uniós célkitűzés eléréséhez, hogy 2020-ig az üvegházhatású gázok kibocsátása az 1990-es szinthez képest 20 %-kal csökkenjen. Jóllehet az Unió jó úton halad afelé, hogy felülmúlja e célkitűzést, ahhoz hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása – a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó jelenlegi uniós éghajlat- és energiapolitikai keretben – legalább 40 %-kal és – a hivatalba lépő új Bizottság számára megfogalmazott politikai iránymutatások[1] figyelembevételével – legalább 50 %-kal, illetve felelősségteljes módon az 55 %-ot megcélozva csökkenjen, folyamatos fejlődésre van szükség.

A 4. szakaszra vonatkozó, felülvizsgált EU ETS irányelv[2] 2018. áprilisi hatálybalépését követően gyors ütemben halad a negyedik kereskedési időszakra vonatkozó végrehajtási szabályozás elfogadása. Az elmúlt év során elfogadásra került az új kibocsátás-áthelyezési jegyzékre és az ingyenes kiosztási szabályokra vonatkozó végrehajtási szabályozás és a 4. szakaszhoz szükséges kiigazítások érdekében felülvizsgálták az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékre vonatkozó jogi keretet. Ezenkívül megállapításra kerültek az innovációs alapnak – azaz az ETS alacsony szén-dioxid-kibocsátású innovatív technológiák és áttörést jelentő innovációk 4. szakaszban történő finanszírozására vonatkozó legfőbb eszközének – a működőképessé tételére vonatkozó szabályok. Ezzel párhuzamosan megtörtént az árverésekről szóló rendelet felülvizsgálata, hogy az innovációs alap számára 2020-ban lehetővé váljon az első 50 millió kibocsátási egység árverés útján történő értékesítése. 2019 augusztusában a Bizottság újabb felülvizsgálatot fogadott el, így intézményi keret jött létre a 4. szakaszban a kibocsátási egységek innovációs alap és modernizációs alap számára történő árverezéséhez. Végül, de nem utolsósorban frissítésre került az EU ETS nyomonkövetési, jelentéstételi, hitelesítési és akkreditációs kerete a meglévő szabályoknak a 3. szakasz végrehajtási tapasztalati alapján történő finomhangolása és egyértelműbbé tétele érdekében. A Bizottság gyors ütemben véglegesíti a fennmaradó végrehajtási rendelkezéseket annak érdekében, hogy azok 2021 januárja, az új kereskedési időszak kezdete előtt elfogadásra kerüljenek.

Az utóbbi években a szén-dioxid-piaci kibocsátási egységek többletének kezelésére elfogadott jogszabályi változások már kezdik éreztetni hatásukat. A legutóbbi szén-dioxid-piaci jelentés nyilvánosságra hozatala óta a harmadik alkalommal tették közzé a piaci stabilizációs tartalék többletmutatóját. A mutató és a felülvizsgált EU ETS szabályozás alapján az árverésre bocsátott mennyiség 2019-ben közel 400 millió kibocsátási egységgel fog csökkenni, ami a többlet 24 %-ának felel meg.

[1] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_hu.pdf

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról, HL L 76., 2018.3.19., 3. o.

Az elmúlt évet a piaci szereplők fokozottabb bizalma jellemezte, ami a megerősödött szén-dioxidár-jelzésben nyilvánult meg. A kibocsátási egységek magasabb árfolyama a tagállamok árverésekből származó összbevételének jelentős növekedését idézte elő: 2018-ban az elért összbevétel 14 milliárd euró volt, több mint kétszer annyi, mint 2017-ben. A tagállamok által benyújtott adatok alapján 2018 folyamán e bevételek közel 70 %-át meghatározott, éghajlatváltozással vagy energiaüggyel kapcsolatos célokra költötték (vagy tervezték költeni).

Az európai szén-dioxid-piac működéséről szóló ezen jelentés előterjesztésére a 2003/87/EK irányelv[3] (EU ETS irányelv) 10. cikke (5) bekezdésének és 21. cikke (2) bekezdésének követelményeivel összhangban kerül sor. Az irányelvben előírtaknak megfelelően a jelentés célja, hogy évente rendszeres pillanatképet adjon az európai szén-dioxid-piac alakulásáról.

A jelentés a 2018-as évet fedi le, de a 2019 első félévében javasolt vagy elfogadott kezdeményezéseket is bemutatja.

Eltérő utalás hiányában a jelentéshez felhasznált adatok a 2019. június végéig a Bizottság rendelkezésére álló, nyilvánosan hozzáférhető adatok.4 Az EU ETS-re vonatkozó általános és leíró jellegű információk a jelentésben szövegdobozokban szerepelnek.

[3] Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról, HL L 275., 2003.10.25., 32. o.

[4] A jelentés a 2019. június 28-ig bezárólag rendelkezésre álló adatokat vette figyelembe.

2. AZ EU ETS INFRASTRUKTÚRÁJA

2.1. A lefedett tevékenységek, létesítmények és légijármű-üzemeltetők

Az EU ETS az Európai Gazdasági Térség (EGT) 31 országában működik. Közel 11 000 erőmű és gyártó létesítmény, valamint több mint 500, az EGT területén lévő repülőterek között közlekedő légijármű-üzemeltető kibocsátását korlátozza. Az üvegházhatású gázok uniós kibocsátásának hozzávetőlegesen 39 %-át fedi le.

A (2013–2020-ig tartó) 3. kereskedési időszakban* az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatok a helyhez kötött létesítményekkel rendelkező ágazatok, vagyis az energiaigényes ágazatok, többek között a 20 MW-nál nagyobb bemenő hőteljesítményű erőművek és az egyéb égetőművek (kivéve a veszélyeshulladék-égető és a településihulladék-égető létesítményeket), az olajfinomítók, a kokszolókemencék, a vas- és az acél-, a cementklinker-, az üveg-, a mész-, a tégla-, a kerámia-, a cellulóz-, a papír- és a karton-, az alumínium-, a petrolkemikália-, az ammónia-, a salétromsav-, az adipinsav-, a glioxálsav- és a glioxilsavgyártás, a szén-dioxid-leválasztás, a csővezetékes szállítás és a szén-dioxid geológiai tárolása.

A légi közlekedés tekintetében az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya a 2013–2016-os időszakban – a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) globális megközelítésének elfogadásáig – az Európai Gazdasági Térségen belüli légi járatokra korlátozódott. A nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszere (CORSIA) kidolgozásának támogatása érdekében 2017-ben 2023-ig meghosszabbították az EU ETS hatályának a légi közlekedés tekintetében az EGT-n belüli járatokra való korlátozását (lásd a 4. fejezetet).

A szén-dioxid (CO_2) kibocsátása mellett az EU ETS hatálya alá tartozik a dinitrogén-oxid (N_2O) kibocsátása a salétromsav-, adipinsav-, glioxilsav- és glioxálsavgyártásban, valamint a perfluor-szénhidrogének (PFC) alumíniumgyártásból származó kibocsátása is. Habár az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerben való részvétel kötelező, egyes ágazatokban csak az egy bizonyos méret feletti létesítmények tartoznak a rendszer hatálya alá. Ezenfelül a részt vevő országok kizárhatják a rendszerből a kis létesítményeket (azaz a 25 000 tonna CO_2-egyenértéknél kisebb kibocsátású létesítményeket), ha egyenértékű alternatív intézkedéseket vezettek be és alkalmaznak. A 4. szakaszban a nagyon kis kibocsátók (amelyek bejelentett kibocsátása az utóbbi három évben nem éri el a 2500 tonna CO_2-egyenértéket) kizárhatók az EU ETS-ből, amennyiben egyszerűsített nyomonkövetési rendelkezések biztosítják kibocsátásaik mennyiségének értékelését. A részt vevő országok (az úgynevezett önkéntes részvétel keretében) további ágazatokat és üvegházhatású gázokat is felvehetnek az EU ETS-be.

* Az EU ETS 1. és 2. szakaszára vonatkozó információk itt találhatók: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_en

A részt vevő országok[5] által a 21. cikk alapján 2019-ben benyújtott jelentések szerint 2018-ban összesen 10 744 engedélyezett létesítmény volt.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az EU ETS-ben elhasznált fűtőanyagok 2018-ban továbbra is túlnyomórészt fosszilis eredetűek voltak. 29 ország azonban biomassza-felhasználásról is beszámolt 2181 létesítmény kapcsán (az összes létesítmény 20,3 %-a). Két ország (Liechtenstein és Málta) nem számolt be biomassza-felhasználásról. A biomassza-felhasználásból származó összkibocsátás 2018-ban körülbelül 151 millió tonna CO_2-t tett ki (az ETS bejelentett kibocsátásainak 9 %-a), ami a 2017-es 145 millió tonna CO_2-hoz képest (az ETS bejelentett kibocsátásainak 8 %-a) csekély mértékű növekedést jelent. Ennek 99,2 %-a nulla kibocsátásnak számított[6]. 2018 vonatkozásában egyetlen ország sem számolt be bioüzemanyag felhasználásáról légijármű-üzemeltető esetében, míg 2017-ben csak Svédország számolt be erről két légijármű-üzemeltető esetében.

A létesítmények éves kibocsátás szerinti kategóriái tekintetében[7] a 2018-as adatok azt mutatják, hogy az előző évekhez hasonlóan a létesítmények 72 %-a tartozik az A. kategóriába, 21 %-a a B. kategóriába és 7 %-a a C. kategóriába. A jelentésekben 6113 létesítményt soroltak a „kis kibocsátású" létesítmények közé[8] (az összes létesítmény 57 %-a).

Az EU ETS-hez kapcsolódó azon tevékenységek esetében, amelyeket ezen felül neveztek meg a szén-dioxidtól eltérő üvegházhatású gázok kibocsátójaként, a beszámolók szerint 13 országban (Egyesült Királyság, Franciaország, Görögország, Hollandia, Izland, Németország, Norvégia, Olaszország, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia és Szlovénia) adtak ki engedélyt elsődleges alumínium és perfluor-szénhidrogének (PFC-k) kapcsán, 21 országban (az összes ország, kivéve: Ciprus, Dánia, Észtország, Írország, Izland, Lettország, Liechtenstein, Luxemburg, Málta és Szlovénia) pedig salétromsav-előállítás és dinitrogén-oxid (N_2O) kapcsán. Az egyéb N_2O-ágazatokról – adipinsav-előállítás, valamint glioxálsav- és glioxilsavgyártás – három (Franciaország, Németország, Olaszország), illetve két tagállamból (Németország, Franciaország) érkezett jelentés. Szén-dioxid-leválasztási és -tárolási tevékenységeket csak Norvégia és Ausztria jelentett be.

A tavalyi évhez hasonlóan hét ország (az Egyesült Királyság, Franciaország, Horvátország, Izland, Olaszország, Spanyolország és Szlovénia) élt azzal a lehetőséggel, hogy a kis

[5] A 21. cikk alapján benyújtott jelentésekkel összefüggésben a „részt vevő országok" vagy egyszerűen „országok" kifejezés a 28 uniós tagállam mellett az EGT-országokat (Izlandot, Norvégiát és Liechtensteint) is magában foglalja.

[6] Az EU ETS-ben a biomassza kibocsátási tényezője akkor számít nullának, ha egyrészt a „biomassza" fogalommeghatározása, másrészt – amennyiben bioüzemanyagokról és folyékony bio-energiahordozókról van szó – a (megújuló energiaforrásokról szóló) 2009/28/EK irányelv 17. cikkének (1) bekezdése szerinti fenntarthatósági kritériumok teljesülnek. A nulla besorolású kibocsátások után nem szükséges kibocsátási egységeket leadni. A 2019. évi 21. cikk szerinti adatszolgáltatásokban három részt vevő ország (Lettország, Litvánia és Dánia) csak a nulla besorolású biomassza energiatartalmáról számolt be, a tényleges kibocsátásokról nem. Ennek következtében a kibocsátásaikat nem vesszük figyelembe a megadott teljes mennyiségben.

[7] A C. kategóriába tartozó létesítmények éves kibocsátása több mint 500 000 tonna CO_2-egyenérték, a B. kategóriájú létesítmények éves kibocsátása 500 000 és 50 000 tonna CO_2-egyenérték közé esik, az A. kategóriába tartozó létesítmények kibocsátása pedig nem éri el az évi 50 000 tonna CO_2-egyenértéket. A Bizottság 601/2012/EU rendelete (2012. június 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, HL L 181., 2012.7.12., 30. o.

[8] A „kis kibocsátású létesítmények" az A. kategóriájú létesítmények olyan alkategóriáját képezik, amelyek éves kibocsátása nem haladja meg a 25 000 tonna CO_2-egyenértéket (lásd a 601/2012/EU rendelet 47. cikkének (2) bekezdését).

kibocsátókat az EU ETS irányelv 27. cikkével összhangban kivonja az EU ETS alól. A 2018 vonatkozásában kivont kibocsátás 2,92 millió tonna CO_2-t tett ki (az összes hitelesített kibocsátás mintegy 0,17 %-át az előző év 0,16 %-ához képest).

A 2019. évi 21. cikk szerinti adatszolgáltatások szerint eddig nyolc ország (Belgium, Dánia, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Liechtenstein, Litvánia és Magyarország) élt a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet[9] 13. cikkében foglalt rendelkezés által nyújtott lehetőséggel, amely az alacsony kockázatú, helyhez kötött létesítmények esetében lehetővé teszi az egyszerűsített nyomonkövetési terv alkalmazását. Az alacsony kibocsátású légijármű-üzemeltetők esetében három ország számolt be e rendelkezés alkalmazásáról 2018 vonatkozásában (Belgium, Izland és Lengyelország).

2018-ban a jelentések szerint 655 légijármű-üzemeltető rendelkezett nyomonkövetési tervvel (2017-ben 541, 2016-ban pedig 503). A bejelentett légijármű-üzemeltetők 50 %-a (328) kereskedelmi, míg a többi 50 % (327) nem kereskedelmi szolgáltató volt[10]. Összesen 287 (44 %) minősült kis kibocsátónak (a 2017-es 280-hoz (52 %) és a 2016-os 249-hez (50 %) képest).

2.2. Az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék és az európai uniós ügyleti jegyzőkönyv (EUTL)

Az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék és az európai uniós ügyleti jegyzőkönyv (EUTL) az általános és a légiközlekedési kibocsátási egységek tulajdonosait rögzíti a számláikon található mennyiségek és a számlák közötti ügyletek követésével. Ezek üzemeltetését és karbantartását a Bizottság végzi, míg a számlák (vállalatok és természetes személyek) képviselői számára továbbra is a részt vevő országok nemzeti jegyzékeinek kezelői a kapcsolattartó pontok. Míg az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék a helyhez kötött létesítmények és légijármű-üzemeltetők számláit kezeli, az EUTL automatikusan ellenőrzi, tárolja és engedélyezi a számlák közötti tranzakciókat – ezzel biztosítva, hogy minden átutalás megfeleljen az EU ETS szabályainak.

Az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben és az EUTL-ben rögzített adatok fontos információforrások az ETS-t érintő jelentéstétel különféle típusaihoz, így például a piaci stabilizációs tartalék többletmutatójának kiszámításához (lásd a 3.3. fejezetet) és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) általi jelentéstételhez. Az EUTL emellett átláthatóságot biztosít az EU ETS-ben, mivel információkat tesz közzé* arról, hogy a helyhez kötött létesítmények és a légijármű-üzemeltetők megfelelnek-e az ETS rendelkezéseinek.

* Az EUTL által közzétett információk a következő helyen érhetők el: https://ec.europa.eu/clima/ets/

[9] A Bizottság 601/2012/EU rendelete (2012. június 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, HL L 181., 2012.7.12., 30. o.

[10] Kereskedelmi légijármű-üzemeltető például a lakosságnak szolgáltatásokat nyújtó utasszállító légitársaság. Nem kereskedelmi légijármű-üzemeltető például a magántulajdonban lévő légi jármű tulajdonosa.

Az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék és az EUTL 2018-ban 365 napon át napi 24 órában működött, csupán a technikai frissítések miatti kisebb megszakításokkal, amelyek összesen körülbelül 26 órát tettek ki.

2019. január 1-jével a Bizottság felfüggesztette[11] az Egyesült Királyságra vonatkozó valamennyi folyamatot a kibocsátási egységek térítésmentes kiosztása, árverezése és nemzetközi beváltása tekintetében az EU ETS környezeti integritásának védelmét szolgáló azon védintézkedések[12] értelmében, amelyek olyan esetekben alkalmazandók, amikor az EU-ból kilépő valamely tagállam tekintetében megszűnik az uniós jog érvényessége.

2019 márciusában elfogadták az (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet[13], amely meghatározza az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék működésére vonatkozó szabályokat az EU ETS következő (2021 és 2030 közötti) kereskedési időszakára. A rendelet lehetővé teszi, hogy az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék megfeleljen a felülvizsgált EU ETS irányelv által meghatározott, 4. szakaszra vonatkozó követelményeknek, például a funkciók kiigazításával annak érdekében, hogy a kibocsátási egységek korlátlan ideig érvényesek legyenek és csak azon tízéves időszak első évétől kezdve lehessen felhasználni azokat, amelyben kibocsátották, továbbá biztosítja, hogy 2021-től kezdődően már ne lehessen nemzetközi jóváírásokat felhasználni kibocsátások fedezésére. Ezenkívül az új rendelet kiigazítja az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékre vonatkozó szabályokat egyrészt annak érdekében, hogy azok 2018. január 3-tól kezdődően összhangba kerüljenek a pénzügyi piaci jogszabályok követelményeivel a kibocsátási egységeknek a 2014/65/EU irányelv[14] szerinti „pénzügyi eszközként” való besorolását követően, másrészt hogy megfeleljenek a felülvizsgált adatvédelmi szabályok követelményeinek.

3. A SZÉN-DIOXID-PIAC MŰKÖDÉSE 2018-BAN

Ez a fejezet az EU ETS kínálati és keresleti oldalával kapcsolatos szempontokról nyújt tájékoztatást. A kínálati oldalra vonatkozó szakasz kitér az összkvótára, a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására, a NER300 programra (beleértve a soron következő innovációs alapra való felkészülést), az árverésekre, a teljes árverésre vonatkozó szabálytól való eltérésre a villamosenergia- és a hőtermelés esetében (10c. cikk) és a nemzetközi jóváírások használatára, valamint tartalmaz egy fejezetet a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzálásáról.

[11] A Bizottság C(2018)8707 határozata (2018. december 17.) a központi tisztviselőnek a kibocsátási egységek térítésmentes kiosztásához, árverezéséhez és nemzetközi jóváírások ellenében történő megszerzéséhez kapcsolódóan az Egyesült Királyságra vonatkozó folyamatok európai uniós ügyleti jegyzőkönyv általi elfogadásának ideiglenes felfüggesztése céljából történő utasításáról

[12] A Bizottság (EU) 2018/208 rendelete (2018. február 12.) az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról szóló 389/2013/EU rendelet módosításáról, HL L 39/3., 2018.2.13., 3. o.

[13] A Bizottság (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 12.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről, HL L 177., 2019.7.2., 3. o.

[14] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról, HL L 173., 2014.6.12., 349. o.

A keresleti oldal tekintetében a fejezet tájékoztatást nyújt a hitelesített kibocsátások számáról és a kibocsátási egységek keresletének és kínálatának egyensúlyba hozásáról a szén-dioxid-piacon a piaci stabilizációs tartalék révén.

3.1. Kínálat: a forgalomba kerülő kibocsátási egységek

3.1.1. Összkvóta

Az összkvóta a rendszer hatálya alá tartozó jogalanyok által kibocsátható üvegházhatású gázok abszolút mennyisége, amelynek révén biztosítható a kibocsátás csökkentésére irányuló cél elérése, és amely a kereskedési időszak alatt forgalomba bocsátott kibocsátási egységek számának felel meg. A 3. szakaszban közös uniós szintű összkvóta van érvényben, amely a nemzeti összkvótákból álló korábbi rendszert váltja fel.

A helyhez kötött létesítményekből származó kibocsátások 2013-as összkvótáját 2 084 301 856 kibocsátási egységben határozták meg. Ez az összkvóta évente 1,74 %-os lineáris csökkentő tényező szerint mérséklődik, a 2008 és 2012 között évente kiadott kibocsátási egységek átlagos összmennyisége alapján számítják ki annak biztosítása érdekében, hogy a helyhez kötött létesítmények által felhasználható kibocsátási egységek száma 2020-ban 21 %-kal alacsonyabb legyen, mint 2005-ben.

A légiközlekedési ágazat összkvótáját eredetileg évi 210 349 264 légi közlekedési kibocsátási egységben határozták meg, ami 5 %-kal a légiközlekedési kibocsátási egységek 2004–2006 közötti átlagos éves szintje alatt van. Ezt 2014 január 1-jén 116 524 légi közlekedési kibocsátási egységgel növelni kellett Horvátország csatlakozásának figyelembevétele érdekében. Az összkvóta célja, hogy tükrözze azt a 2008-as jogszabályt*, amely kimondja, hogy az EU ETS-t ki kell terjeszteni az EGT területére érkező, onnan felszálló és azon belül közlekedő járatokra. Az EU ETS hatályát azonban 2013 és 2016 között ideiglenesen az EGT területén belüli járatokra korlátozták, hogy támogassák az ICAO-t a nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátások 2020-as szinteken való stabilizálását célzó globális intézkedés kidolgozásában. Ezért a forgalomba kerülő légiközlekedési kibocsátási egységek száma 2013 és 2016 között lényegesen alacsonyabb volt az eredeti összkvótánál. 2017-ben az ICAO globális intézkedése kidolgozásának támogatása érdekében 2023-ig meghosszabbították az EGT-n belüli járatokra való korlátozást (lásd a 4. szakaszt).

* Az Európai Parlament és a Tanács 2008/101/EK irányelve (2008. november 19.) a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének a légi közlekedésre történő kiterjesztése céljából történő módosításáról.

Az 1. táblázat a helyhez kötött létesítmények összkvótájára és az évente forgalomba kerülő légi közlekedési kibocsátási egységek számára[15] vonatkozó adatokat mutatja be évenkénti bontásban az EU ETS 3. szakaszában.

[15] A 2013 óta forgalomba hozott légi közlekedési kibocsátási egységek száma a kibocsátási egységek ingyenes (az EGT-n belüli üzemeltetők tevékenységére vonatkozó tevékenységalapú referenciaértékek alapján meghatározott) kiosztásától

1. táblázat: Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer összkvótája, 2013–2020

Év	Éves összkvóta (létesítmények)	Évente forgalomba kerülő légiközlekedési kibocsátási egységek[16]
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 909 625
2019	1 854 716 381	35 172 897[17]
2020	1 816 452 135	

kezdődő alulról építkező megközelítés eredménye. Az árverésre bocsátott kibocsátási egységek számát ezt követően vezetik le annak alapján, hogy az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységeknek (ideértve a kibocsátási egységek későbbi kiosztása céljából létrehozott különleges tartalékot a gyorsan növekvő légijármű-üzemeltetők és az új belépők számára) az összes kibocsátási egység 85 %-át, míg az árverésre bocsátott kibocsátási egységeknek az összes kibocsátási egység 15 %-át kell kitenniük.

[16] Az aktualizált adatok az ingyenes kiosztás és az elárverezett mennyiségek mellett a nemzetközi jóváírások beváltását is magukban foglalják.

[17] A légi közlekedési kibocsátások 2019 évi árverési naptárában szereplő mennyiségeket is tartalmazza. A számadatok között nem szerepelnek az Egyesült Királyságra vonatkozó 2019-es adatok a Bizottság által az EU ETS környezeti integritásának védelme érdekében elfogadott azon védintézkedések értelmében, amelyek olyan esetekben alkalmazandók, amikor az EU-ból kilépő valamely tagállam tekintetében megszűnik az uniós jog érvényessége (lásd a 2.2. fejezetet).

3.1.2. Kiadott kibocsátási egységek

3.1.2.1. Térítésmentes kiosztás

Noha az EU ETS 3. szakaszában az alapértelmezett kiosztási módszer az árverés, a kibocsátási egységek jelentős mennyiségét ingyenesen osztják ki. A következő elveket alkalmazzák:

- a villamosenergia-termelés nem jut ingyenes kibocsátási egységekhez;
- a feldolgozóipar számára biztosított ingyenes kibocsátási egységek kiosztása az egész Unióra érvényes harmonizált szabályok alapján történik;
- az ingyenes kiosztás teljesítménymutatókon alapul, hogy jobban ösztönözze az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését és az innovációt, és jutalmazza a leghatékonyabb létesítményeket;
- uniós szinten létrehozták az új belépők részére fenntartott tartalékot (NER) az új ipari létesítmények és a kapacitásukat jelentősen növelő létesítmények számára, amely a 3. szakasz összes kibocsátási egységének 5 %-ával egyenértékű.

Az ipari létesítmények a kibocsátásáthelyezés kockázatának kezelése céljából részesülnek ingyenes kiosztásban (azaz abban az esetben, ha a vállalatok olyan harmadik országba helyezik át termelésüket, amely az üvegházhatású gázok kibocsátása tekintetében lazább szabályokat ír elő, és ez a vállalatok összes kibocsátásának a növekedéséhez vezethet). Azok az ágazatok és alágazatok, amelyek a kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitettnek minősülnek, a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok listájára* kerülnek. Jóllehet a lista eredetileg a 2015–2019-es időszakra vonatkozott, a felülvizsgált EU ETS irányelv 2020. december 31-ig meghosszabbította az érvényességét.

* A kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok jelenlegi listája a következő címen érhető el: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32014D0746

A 3. szakasz során a rendelkezésre álló kibocsátási egységek teljes mennyiségének körülbelül 43 %-át ingyenesen fogják kiosztani, a kibocsátási egységek tagállamok által árverésre bocsátandó aránya pedig mintegy 57 %-ot tesz ki.

Az új belépők részére fenntartott tartalék eredetileg 480,2 millió kibocsátási egységet tartalmazott a NER 300 programra elkülönített 300 millió kibocsátási egység levonása után. 2019 júniusáig 167,9 millió kibocsátási egységet tartalékoltak a 3. szakasz egészére 937 létesítmény számára. Az új belépők részére fenntartott tartalék fennmaradó része 312,3 millió kibocsátási egységet tett ki. E kibocsátási egységek jelentős része várhatóan nem kerül kiosztásra. A 3. szakasz végén ezek az egységek bekerülnek a piaci stabilitási tartalékba, amelyből 200 millió kerül majd felhasználásra egy új belépők részére fenntartott tartalék létrehozására a 4. szakaszra.

2019. június végéig körülbelül 457 millióval csökkent az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma az olyan létesítmények miatt, amelyeket bezártak, vagy amelyeknek csökkent a termelése vagy a termelési kapacitása a 3. szakaszban kiosztásra kerülő kibocsátási egységek számának meghatározásához eredetileg használt adathoz képest.

2. táblázat: Az ipar számára a 2013–2019-es időszakban ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma (millió)[18]

	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Térítésmentes kiosztás[19] **(EU28 + EGT és EFTA tagállamok)**	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9	748,1[20]
Az új belépők részére fenntartott tartalékból történő kiosztás (zöldmezős beruházások és kapacitásbővítések)	11,7	15,3	18,6	21,8	23,4	23,6	22,9
A bezárások, valamint a termelés vagy a termelési kapacitás megváltozása miatt kiosztatlanul maradt ingyenes kibocsátási egységek	40,1	58,9	70,8	67,5	71,6	75,9	71,9

Mivel az ingyenes kiosztás iránti kereslet meghaladta a rendelkezésre álló mennyiséget, az EU ETS alá tartozó minden létesítmény számára azonos százalékban csökkentették a kiosztást az ún. ágazatközi korrekciós tényező alkalmazásával[21]. 2017-ben felülvizsgálták az eredeti ágazatközi korrekciós tényezők értékeit[22].

A kibocsátásáthelyezés kockázatának megelőzése érdekében az ingyenes kiosztás 2020 után is folytatódni fog, és az alapjául szolgáló naprakésszé tett referenciaértékeket az Unió leghatékonyabb létesítményeinek felső 10 %-a által nyújtott teljesítményből vezetik le. Az ágazatok kibocsátásáthelyezésnek való kitettségének mértékét egy, az ágazat harmadik országokkal folytatott kereskedelmének intenzitása és a kibocsátások intenzitása szorzataként kapott összevont mutató alapján értékelték. Az értékelés alapján 2019 februárjában a

[18] A számadatok a 2019 júniusáig beérkezett tagállami bejelentéseket tükrözik és a későbbi bejelentések miatt még változhatnak.
[19] Eredeti összeg, az alábbi táblázatban említett csökkentések előtt.
[20] Az Egyesült Királyság esetében a kiosztás (a 2019-re vonatkozó összes egységből 48,0 millió kibocsátási egység) felfüggesztésre került a Bizottság által az EU ETS környezeti integritásának védelmét szolgáló védintézkedések miatt azokra az esetekre, amikor az Unióból kilépő valamely tagállam tekintetében megszűnik az uniós jog érvényessége (lásd a 2.2. fejezetet).
[21] A 2013/448/EU bizottsági határozat, HL L 240., 2013.9.7., 27. o.
[22] A 2017/126/EU bizottsági határozat, HL L 19., 2017.1.25., 93. o.

Bizottság elfogadta a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok következő kereskedési időszakra vonatkozó listáját[23], amely a teljes 4. szakaszra érvényes.

A technológiai fejlődés és az innováció figyelembevétele érdekében a referenciaértéket a 4. szakaszban valós adatok alapján kétszer frissítik majd. Az első kiosztási időszakra (2021–2025) ingyenes kiosztásért folyamadó létesítményeknek 2019. május 30-ig kellett benyújtaniuk a szükséges adatokat az illetékes hatóságokhoz. Ezeket az adatokat a Bizottság fel fogja használni az egyes létesítmények kiosztásának kiszámításához és a 2021–2025 közötti időszakra vonatkozó referenciaértékek frissítéséhez. A 2021–2030 közötti időszakra vonatkozó ingyenes kiosztási szabályok felülvizsgálatáról szóló felhatalmazáson alapuló jogi aktust 2018 decemberében fogadták el[24], míg a 2021–2025 közötti időszakra vonatkozó referenciaértékek aktualizálására irányuló munka már megkezdődött (lásd a melléklet 7. függelékét).

A 4. szakaszban az egyes létesítmények kiosztásai a megfelelő időben kiigazításra kerülnek a működés jelentős növekedésének vagy csökkenésének figyelembevétele érdekében. A kiosztásokat érintő kiigazítások manipulálása és az azokkal való visszaélések megelőzése, valamint az indokolatlan adminisztratív terhek elkerülése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, hogy a kiigazításokra vonatkozó további szabályokat határozzon meg (lásd a melléklet 7. függelékét).

[23] Az (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló bizottsági határozat, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0708&qid=1571054662554&from=EN

[24] Az (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1573045767306&uri=CELEX:32019R0331

3.1.2.2. A NER 300 program és az innovációs alap

A NER 300 egy nagyléptékű program, amely az innovatív, kis szén-dioxid-kibocsátást célzó demonstrációs projekteknek nyújt finanszírozást. A program a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztásának és tárolásának, valamint a megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó innovatív technológiáknak az Unión belüli, ipari méretű demonstrálására irányul. A NER 300 finanszírozása az új belépők részére fenntartott tartalékból értékesített 300 millió kibocsátási egységből származó bevételből történt. A forrásokat a kétfordulós – 2012 decemberében és 2014 júliusában lezajlott – pályázati eljárás keretében kiválasztott projekteknek ítélték oda.

Az innovációs alap a felülvizsgált EU ETS irányelv által a 4. szakaszra létrehozott két alacsony szén-dioxid-kibocsátási mechanizmus egyike. Pályáztatás útján fogja támogatni az innovatív technológiák és az áttörést jelentő innovációk első alkalommal történő piaci kifejlesztését és kereskedelmi nagyságrendű demonstrálását az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatokban, ideértve az innovatív megújuló energiákat, az energiaigényes ágazatokat, a szén-dioxid-leválasztást és -hasznosítást, valamint az energiatárolást. Finanszírozása legalább 450 millió kibocsátási egység elárverezésével és a NER 300 program ki nem fizetett költségvetéséből történik. A 2020-ra vonatkozó első pályázati felhívás előkészítő szakaszban van.

A NER 300 program e két pályázati felhívásának eredményeként összesen 2,1 milliárd EUR értékben ítéltek oda támogatásokat 20 uniós tagállamban 38 megújuló energiaforrásokhoz kapcsolódó projekt és 1 szén-dioxid-leválasztáshoz és -tároláshoz kapcsolódó projekt részére. Ezek közül hét üzemel: az olaszországi BEST és a németországi Verbiostraw bioenergia-projekt, a svédországi Windpark Blaiken és az ausztriai Windpark Handalm szárazföldi szélenergia-projekt, a Veja Mate és a Nordsee One németországi tengeri szélenergia-projektek, valamint az olaszországi Puglia Active Network intelligens energiahálózati projekt.

Az első pályázat projektjei közül öt üzembe helyezésére várhatóan 2019 végéig kerül sor, míg a második pályázat négy projektje esetében már folynak az előkészületek a 2021. június 30-ig történő üzembe helyezésre. Tekintettel a NER 300 program létrehozása óta fennálló nehéz gazdasági és szakpolitikai helyzetre, 19 projekt nem tudott elegendő kiegészítő pénzügyi támogatást szerezni és azokat visszavonták, és így összesen 1,358 milliárd euró szabadult fel. További négy projekt az előkészítés különböző szakaszaiban jár.

A NER 300 programról szóló módosított határozat[25] lehetővé tette az első pályázati felhívás törölt projektjeiből felszabaduló források (eddig 623 millió EUR) újbóli befektetését az Európai Beruházási Bank által kezelt meglévő pénzügyi eszközökbe – az InnovFin energetikai demonstrációs projekteket támogató (EDP) eszközbe és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hitelviszonyt megtestesítő eszközébe. Ez lehetőséget nyújt a

[25] A Bizottság (EU) 2017/2172 határozata (2017. november 20.) a 2010/670/EU határozatnak a pályázati felhívások első fordulójából származó, ki nem fizetett bevételek felhasználása tekintetében történő módosításáról

NER 300 program előnyeinek maximális kihasználására és alacsony szén-dioxid-kibocsátású innovációkba történő kiegészítő magánbefektetések mozgósítására.

Ez idáig három projekt került kiválasztásra, amely az InnovFin EDP keretében részesülhet a NER 300 program fel nem használt forrásaiból, és amelyek esetében a támogatás összege mintegy 73 millió EUR (lásd a melléklet 9. függelékét).

A második pályázati felhívás törölt projektjeiből felszabaduló forrásokkal (eddig 735,5 millió EUR) az innovációs alap rendelkezésére álló forrásokat növelik.

3. táblázat: Az első és második pályázati fordulóban támogatást nyert NER 300 projektek[26]

	1. pályázati felhívás	**2. pályázati felhívás**
Előkészítés alatt álló projektek	6	7
Működő projektek	6	1
Visszavont projektek	8	11
Összesen	*20*	*19*

A 4. szakaszban az innovációs alap keretében az innovatív technológiák és áttörést jelentő innovációk demonstrálására rendelkezésre álló források összértéke valószínűleg jelentős mértékben meg fogja haladni a 2,1 milliárd EUR-t a NER 300 program számára[27]. 2019 februárjában elfogadták az innovációs alap működéséről szóló felhatalmazáson alapuló rendeletet[28]. Az alapból való támogatásra valamennyi tagállam projektjei jogosultak, a kisebb projekteket is beleértve.

Az innovációs alappal kapcsolatos figyelemfelhívás érdekében 2019-ben és 2020 első felében a Bizottság fel fogja venni a kapcsolatot az iparral és a tagállamokkal az egyes ágazatok számára a projektek kiválasztása és végrehajtása tekintetében kiemelt fontosságú kérdések megvitatása érdekében. Az innovációs alap keretében meghirdetendő első pályázati felhívásra a tervek szerint 2020-ban kerül sor, amelyet 2030-ig rendszeres pályázatok követnek.

[26] A 2010/670/EU bizottsági határozat értelmében az első pályázati fordulóban nyertes projektekben 2016 végéig kellett a végső beruházási döntést meghozni, míg a második pályázati forduló nyerteseinél ez a határidő 2018 júniusának vége volt.
[27] Az alap rendelkezésére álló 450 millió kibocsátási egység értéke a szén-dioxid-ártól függ majd. Kibocsátási egységenkénti 25 eurós átlagár mellett az alap rendelkezésére álló források értéke 11,3 milliárd EUR lenne.
[28] A Bizottság (EU) 2019/856 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. február 26.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az innovációs alap működése tekintetében való kiegészítéséről, HL L 140., 2019.5.28., 6–17. o.

3.1.2.3. A közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzációja

A közvetlen szén-dioxid-kibocsátási költségek fedezésére szolgáló ingyenes kiosztáson túlmenően az uniós tagállamok állami támogatást nyújthatnak, hogy kompenzálják egyes villamosenergia-intenzív iparágak közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségeit, azaz a villamosenergia-árak abból eredő emelkedése miatti költségeket, hogy a villamosenergia-termelők a kibocsátási egységek megvásárlásának a költségeit továbbhárítják a fogyasztókra.

A közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzációja tagállamok közötti harmonizált alkalmazásának biztosítása, illetve a belső piaci versenytorzulások minimalizálása érdekében a Bizottság iránymutatást* adott ki az EU ETS-hez kapcsolódó állami támogatások tekintetében, amely 2020 végéig érvényes. Az iránymutatás többek között meghatározza a támogatható ágazatokat és a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzációjának maximális összegeit.

A felülvizsgált EU ETS irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a 4. szakaszban folytassák a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzálását, és ezt bővített átláthatósági és jelentéstételi rendelkezésekkel egészíti ki. Tekintettel erre a Bizottság kezdeményezte az EU ETS-hez kapcsolódó állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás felülvizsgálatát a következő kereskedési időszakra (lásd a melléklet 7. függelékét). A folyamat részeként az érdekelt felekkel és a tagállamokkal 2019 elején folytatott konzultációk alapján a Bizottság felül fogja vizsgálni mind a támogatható ágazatok listáját, mind a maximális támogatási összegeket meghatározó tényezőket.

* Iránymutatás az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei 2012 utáni kereskedelmi rendszerének kontextusában hozott egyes állami támogatási intézkedésekhez, HL C 158., 2012.6.5., 4. o.

A Bizottság eddig 13[29], a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzálására szolgáló programot hagyott jóvá 12 tagállamban. 2018-ban a vallóniai és a luxemburgi program első alkalommal fizetett ki kompenzációt. A spanyol kormány a program felülvizsgálatát jelentette be a Bizottságnak a költségvetése növelése érdekében. 2019-ben Lengyelország intézkedéstervezetet jelentett be a Bizottságnak és állami támogatásra vonatkozó jóváhagyást kapott egy olyan rendszerre, amely 2020-ban kezdi meg a támogatások kifizetését a 2019-ben felmerült közvetett költségekre.

Az EU ETS irányelv meghatározza, hogy azoknak a tagállamoknak, amelyekben a közvetett költségek kompenzálására vonatkozó rendszer működik, minden év vége előtt három hónappal könnyen hozzáférhető formában közzé kell tenniük a kompenzáció teljes összegét, valamint annak a kedvezményezett ágazatonkénti vagy alágazatonkénti bontását.

[29] Ezen túlmenően a francia és a spanyol programot érintő módosításokat fogadtak el.

A tagállamok 2018-ban kifizetett kompenzációiról közzétett adatokat a 4. táblázat ismerteti.

4. táblázat: A tagállamok által a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek kompenzálása céljából 2018-ban kifizetett összegek[30]

Tagállam	A támogatási rendszer időtartama	A 2017-ben felmerült közvetett költségekre 2018-ban kifizetett kompenzáció (millió EUR)	Kedvezményezettek (létesítmények) száma	Árverési bevételek 2017-ben (a légi közlekedési kibocsátási egység kivételével, millió EUR)	A közvetett költségek kompenzálására fordított árverési bevételek aránya
Egyesült Királyság	2013 – 2020	22,36[31]	60[32]	1607[33]	3,7 %
DE	2013 – 2020	202	891	1141,7	17,6 %
BE (FL)	2013 – 2020	31,7	106	143,5	27,3 %
BE (WL)	2017 – 2020	7,5	30		
NL	2013 – 2020	36,9	96	189	19,5 %
EL	2013 – 2020	16,8	50	196,6	8,5 %
LT	2014 – 2020	0,24	1	31,4	0,8 %
SK	2014 – 2020	10	7	87	11,4 %
FR	2015 – 2020	98,7	296	309,8	31,8 %
FI	2016 – 2020	26,7	58	94,6	28,2 %
ES	2013 – 2015	6	151	488,8	1,2 %
LU	2018 – 2020	3,4	2	6,8	50 %

A közvetett költségek teljes kompenzálására 2018-ban 11 tagállam[34] által kifizetett összeg 462 millió EUR volt, ami e tagállamok árverési bevételeinek közel 11 %-át teszi ki. A kompenzációs rendszert működtető tagállamok együttesen az uniós GDP mintegy 70 %-át adják. A kompenzációban részesülő legnagyobb ágazatok a vegyipar, a nemvasfémgyártás, valamint a vas- és acélipar volt.

A felülvizsgált EU ETS irányelv egyik átláthatósági rendelkezése értelmében azoknak a tagállamoknak, amelyek bármely évben az árverési bevételeik több mint 25 %-át költik a

[30] A kifizetett kompenzációval és a kedvezményezettek számával kapcsolatos információk az (EU) 2018/410 irányelv 10a. cikkének (6) bekezdése szerinti jelentéstételi kötelezettségen alapulnak.
[31] 19,7 millió GBP (2018-ban felmerült közvetett költségekre) 1.1355 GBP/EUR átlagos átváltási árfolyam alapján.
[32] Az Egyesült Királyság jelentésében nem létesítmények, hanem vállalatok szerepelnek.
[33] Megjegyzendő, hogy az Egyesült Királyság még nem fizette ki a 2018-ban felmerült közvetett költségekre vonatkozó 2019-es támogatást. Ez az oka annak, hogy az Egyesült Királyság esetében az árverésekből származó 2018-as bevételek szerepelnek.
[34] Lengyelország nem szerepel itt, mert 2020-ban kezdi meg a 2019-ben felmerült közvetett költségekre vonatkozó támogatások kifizetését.

közvetett költségek kompenzálására, jelentést kell közzétenniük, amelyben kifejtik, hogy milyen okból lépték túl ezt az összeget. A 2017-es naptári évre vonatkozó árverési bevételek alapján 2018-ban négy ország haladta meg a 25 %-os küszöböt.[35]

3.1.2.4. Kibocsátási egységek értékesítése árverés útján

A 3. szakaszban az árverés a kibocsátási egységek kiosztásának alapértelmezett módja. Az elsődleges árveréseket az árverésekről szóló rendelet* szabályozza, amely megszabja az árverések menetének időbeli ütemezését, lebonyolítását és egyéb vonatkozásait a nyílt, átlátható, harmonizált és diszkriminációmentes eljárás biztosítása érdekében.

* A Bizottság 1031/2010/EU rendelete (2010. november 12.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezéséről, lebonyolításáról és egyéb vonatkozásairól, HL L 302., 2010.11.18., 1. o.

2018-ban módosították[36] az árverésekről szóló rendeletet annak érdekében, hogy a European Energy Exchange-t (EEX) jelöljék ki Németország „közös beszerzésen kívüli” aukciós platformjává, és hogy lehetővé váljon a piaci stabilitási tartalékból az első 50 millió kibocsátási egységet tartalmazó tételnek az innovációs alap 2020-as finanszírozása érdekében történő értékesítése.

A Bizottság 2019 augusztusában ismét módosította az árverésekről szóló rendeletet annak érdekében, hogy keretet hozzon létre a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése, valamint a projekteknek az innovációs alap és a modernizációs alap keretében a 4. szakaszban történő irányítása számára. A módosítás az EU ETS kibocsátási egységeknek a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv (MiFID2) szerinti „pénzügyi eszközként” való besorolását is tükrözi.

Az EU ETS környezeti integritásának védelme érdekében elfogadott védintézkedések értelmében (lásd a 2.2. fejezetet) az Egyesült Királyság által 2018-ra kibocsátott kibocsátási egységeket elfogadták leadásra, de 2019-ben az Egyesült Királyság részéről árverés útján nem értékesítettek kibocsátási egységeket.

A 2018-as árverések a következő aukciós platformokon zajlottak:

- EEX, amely a közös beszerzési eljárásban részt vevő 25 tagállam, illetve a közös beszerzési eljárásból saját döntése alapján kimaradó, ám külön aukciós platformot még ki nem jelölő Lengyelország közös aukciós platformjaként tart árveréseket. 2016. szeptember 5-től az EEX a második közös aukciós platformként bonyolít árveréseket, amelyre 2016. július 13-án jelölték ki;

[35] A 2018-as kifizetések 2017-es árverési bevételekkel való összehasonlítását az indokolja, hogy általában a 2018-as kifizetések képezik a fogyasztóknál a 2017-es naptári évben felmerült közvetett költségek kompenzációját.
[36] A Bizottság (EU) 2019/7 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. október 30.) az 1031/2010/EU rendeletnek a piaci stabilitási tartalékból 50 millió ki nem osztott kibocsátási egységnek az innovációs alap számára árverés útján való értékesítése tekintetében és egy Németország által kijelölendő aukciós platform bejegyzése céljából történő módosításáról, HL L 2., 2019.1.4., 1–5. o.

- EEX mint Németország árveréseinek bonyolítója Németország közös beszerzésen kívüli platformjaként;
- az ICE mint az Egyesült Királyság árveréseinek lebonyolítója az Egyesült Királyság közös beszerzésen kívüli platformjaként.

Izland, Liechtenstein és Norvégia 2019 júniusában kezdte meg a kibocsátási egységek árverezés útján történő értékesítését, miután az EGT-megállapodást úgy módosították, hogy lehetővé tegye ezen országok számára, hogy részt vegyenek a közös aukciós platformra vonatkozó közös beszerzési megállapodásban. A három országgal egyetértésben az árverésre bocsátott kibocsátási egységek 2013–2018 közötti időszakra vonatkozó mennyiségét 2019-re és 2020-ra is kiterjesztették, hogy biztosítsák a kibocsátási egységek stabil és kiszámítható kínálatát a piac számára, és hogy elkerüljék a szén-dioxid-piacra gyakorolt kedvezőtlen hatásokat e további kínálat miatt. A felülvizsgált 2019-es és 2020-as aukciós naptár ennek következtében tartalmazza a korábbi mennyiségek árverésről visszatartott részét.

2018-ban az árverésen értékesített összmennyiség 89 %-ának árverését az EEX bonyolította le 27 tagállama nevében, míg az ICE a teljes mennyiség 11 %-át bonyolította le az Egyesült Királyság nevében. 2019. június 30-ig több mint 1480 árverést tartottak.

Az 5. táblázat az EEX és az ICE révén 2019. június 30-ig árverésre bocsátott kibocsátási egységek mennyiségéről[37] nyújt áttekintést, ideértve az általános célú kibocsátási egységek korai aukcióit[38].

5. táblázat: A 2012-2019-es időszakban árverésre bocsátott 3. szakaszbeli kibocsátási egységek teljes mennyisége

Év	Általános célú kibocsátási egységek	Légi közlekedési kibocsátási egységek
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018	915 750 000	5 601 500

[37] Az általános célú kibocsátási egységek mennyiségét az 1359/2013/EU határozat figyelembevételével állapították meg. A légi közlekedési kibocsátási egységek mennyiségét a 377/2013/EU határozat és a 421/2014/EU rendelet figyelembevételével állapították meg.

[38] 2012-ben a 3. szakasz kibocsátási egységeinek korai árverésére került sor tekintettel arra a villamosenergia-ágazatban széles körben elterjedt kereskedelmi gyakorlatra, hogy a villamos energiát tőzsdén kívüli határidős ügyletek keretében értékesítik, a szükséges inputot (ezen belül a kibocsátási egységeket) pedig az output értékesítése után szerzik be.

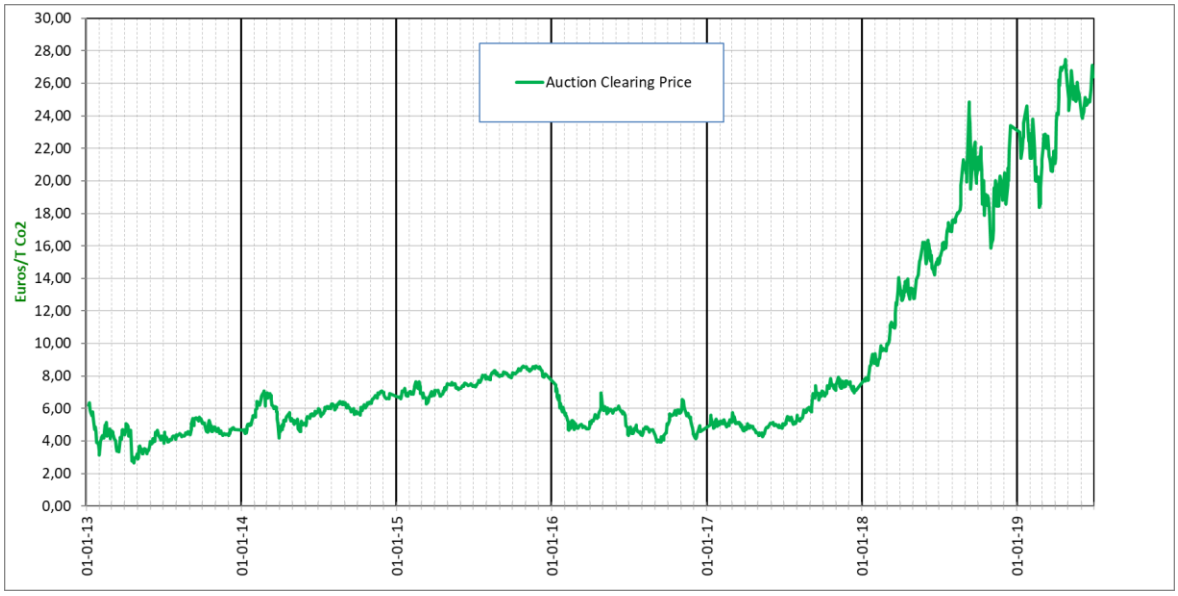
2019 (2019. június 30-ig)[39]	292 975 500	2 032 500

Forrás: EEX

A 2019-es számadatok tükrözik a piaci stabilitási tartalék 2019 januárjában történt hatálybalépésének hatását, ami 2019-ben jelentős mértékben csökkentette a kibocsátási egységek árverési kínálatát (lásd a 3.3. fejezetet). Az árverések általában zökkenőmentesen zajlottak, és az aukciós elszámolóárak általában szorosan igazodtak a másodlagos piaci árakhoz.

2018. január és 2019. június között öt árverést töröltek, vagy mert nem érték el a kikiáltási árat, vagy mert a teljes ajánlati mennyiség nem érte el az árverésre bocsátott mennyiséget. Ezzel az öt törölt árveréssel együtt összesen 13 árverést töröltek a 2012 vége óta megtartott több mint 1480 árverés közül. Az 1. ábra áttekintést nyújt a 2013 és 2019. június 30. közötti aukciós elszámolóárakról.

1. ábra: Általános célú kibocsátási egységekre vonatkozó aukciós elszámolóárak 2013 és 2019. június 30. között

Forrás: EEX

___ Aukciós elszámolóár

Az általános célú kibocsátási egységek 2013 és 2019. június 30. közötti árverésein részt vevők számáról a 2. függelék ad tájékoztatást. Az aukciós platformok minden egyes árverés részletes eredményét megfelelő időben közzéteszik a kifejezetten erre a célra létrehozott weboldalakon. Az árverések működésére vonatkozó további tájékoztatás, többek közt a

[39] A számadatok között nem szerepelnek az Egyesült Királyságra vonatkozó 2019-es adatok a Bizottság által az EU ETS környezeti integritásának védelme érdekében elfogadott azon védintézkedések értelmében, amelyek olyan esetekben alkalmazandók, amikor az EU-ból kilépő valamely tagállam tekintetében megszűnik az uniós jog érvényessége (lásd a 2.2. fejezetet).

részvételre, az aukciós fedezettségre és az árakra vonatkozó információk a Bizottság weboldalán[40] közzétett tagállami jelentésekben találhatók.

A 2012 és 2019. június 30. között a tagállamok árverésekből elért összbevétele meghaladta a 42 milliárd EUR-t (lásd a 2. függelék 2.1. táblázatát). Egyedül 2018-ban a befolyó összbevétel 14 milliárd EUR volt. Az EU ETS irányelv úgy rendelkezik, hogy a tagállamoknak az árverésekből származó bevételek – ideértve a szolidaritás és a növekedés érdekében kiosztott kibocsátási egységekből származó összes bevételt is – legalább 50 %-át éghajlatváltozással vagy energiaüggyel kapcsolatos célokra kell fordítaniuk. A tagállamok által a Bizottságnak benyújtott adatok alapján 2018-ban a tagállamok e bevételeknek közel 70 %-át meghatározott, éghajlatváltozással vagy energiaüggyel kapcsolatos célokra költötték vagy tervezték költeni. A 2013–2018 közötti időszakban az árverési bevételek körülbelül 80 %-át költötték ilyen célokra.

[40] http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_en.htm

3.1.2.5. A teljes árverésre vonatkozó szabálytól való eltérésre a villamosenergia- és a hőtermelés esetében

Az EU ETS irányelv 10c. cikke eltérést határoz meg az árverés általános szabályától, hogy támogassa a villamosenergia-ágazat korszerűsítésére irányuló beruházásokat egyes alacsonyabb jövedelmű uniós tagállamokban. Tízből nyolc jogosult tagállam* igénybe veszi ezt az eltérést a 3. Szakaszban és ingyenesen biztosít kibocsátási egységeket a villamosenergia-termelők számára azzal a feltétellel, hogy azok megfelelő beruházásokat hajtanak végre.
A 10c. cikk alapján ingyenesen kiosztott kibocsátási egységeket levonják a kibocsátási egységek azon mennyiségéből, amelyet a tagállam egyébként árverésre bocsátana. Az eltérés végrehajtására vonatkozó nemzeti szabályoktól függően a villamosenergia-termelők a nemzeti beruházási tervben felsorolt folyamatban lévő beruházásaikkal, vagy az ilyen beruházások finanszírozására szolgáló nemzeti alapba való befizetéseikkel egyenértékű kibocsátásiegység-mennyiségben részesülnek ingyenesen. Mivel a kibocsátási egységek villamosenergia-termelőknek való, 10c. cikk szerinti ingyenes kiosztása elvben állami támogatást jelentene, a 10c. cikkben foglalt eltérés végrehajtására szolgáló nemzeti programokat az állami támogatási szabályok alapján engedélyezték, és ezek az állami támogatásról szóló iránymutatás hatálya alá tartoznak.**
A 10c. cikk szerinti átmeneti ingyenes kiosztás a 4. szakaszban továbbra is rendelkezésre áll majd, de az átláthatóságra vonatkozó bővített rendelkezések és azon alternatív lehetőség mellett, hogy a jogosult tagállamok a 10c. cikk szerinti kibocsátási egységek egészét vagy egy részét arra is felhasználhatják, hogy a modernizációs alap keretében támogassanak beruházásokat. A tagállamok által a Bizottságnak benyújtott információk alapján a 10c. cikkben foglalt eltérés igénybevétele a következő kereskedési időszakban igen korlátozott lesz. Tízből hét jogosult tagállam, köztük Lengyelország és a Cseh Köztársaság, amelyek a 3. szakaszban a legnagyobb átmeneti ingyenes kiosztási mennyiségekkel rendelkeztek, úgy döntött, hogy az eltérést a továbbiakban nem veszi igénybe.

* Az eltérésre Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta és Románia jogosult. Málta és Lettország úgy döntött, hogy ezt a lehetőséget a 3. szakaszban nem veszi igénybe.

** Iránymutatás az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei 2012 utáni kereskedelmi rendszerének kontextusában hozott egyes állami támogatási intézkedésekhez, HL C 158., 2012.6.5., 4. o.

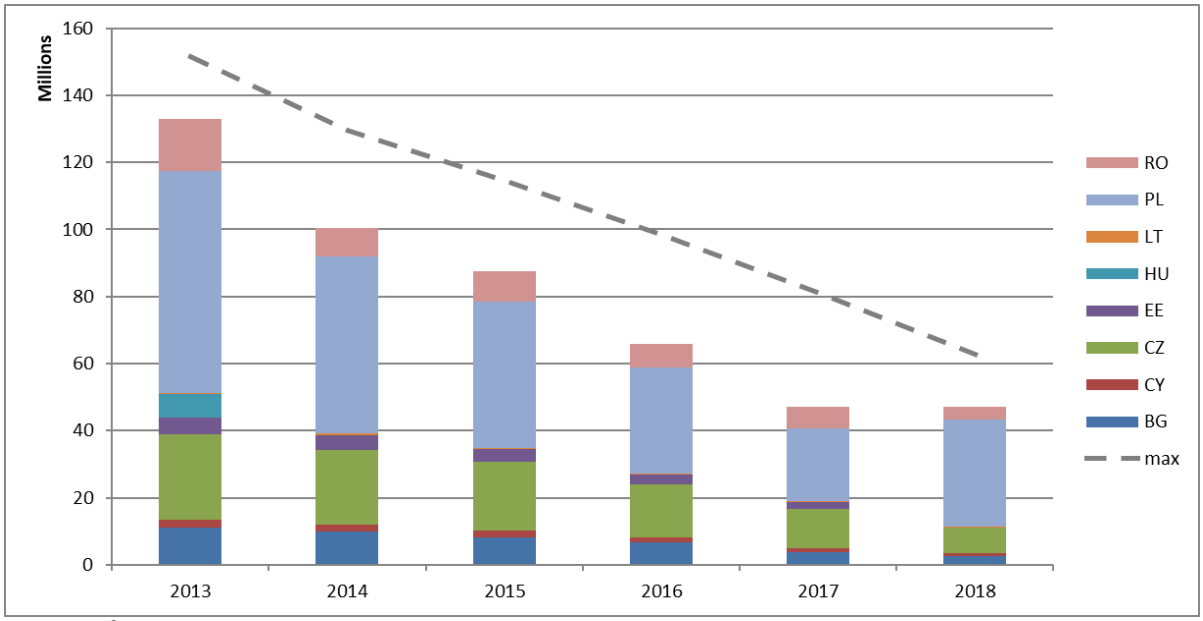
A 2009 és 2018 közötti beruházási támogatás bejelentett összértéke körülbelül 12,4 milliárd euró. Ennek az összegnek mintegy 82 %-át szánták az infrastruktúra fejlesztésére és átalakítására, míg a beruházások többi része a tiszta technológiákhoz vagy a kínálat diverzifikálásához kapcsolódott.

A villamosenergia-termelők számára 2018-ban ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek számát az 1.1. táblázat és a melléklet 1. függeléke, míg a kibocsátási egységek évenkénti maximális számát az 1. függelék 1.2. táblázata ismerteti.

A ki nem osztott kibocsátási egységeket vagy el lehet árverezni, vagy a felülvizsgált EU ETS irányelv rendelkezéseinek megfelelően a 2021–2030-as időszakban a versenytárgyalásos

ajánlattételi eljárással kiválasztott 10c. cikk szerinti beruházásoknak lehet kiosztani. A 2. ábra a 2013-2018-as időszakban kiosztott kibocsátási egységek számát mutatja be.

2. ábra: A 10c. cikk alapján ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek

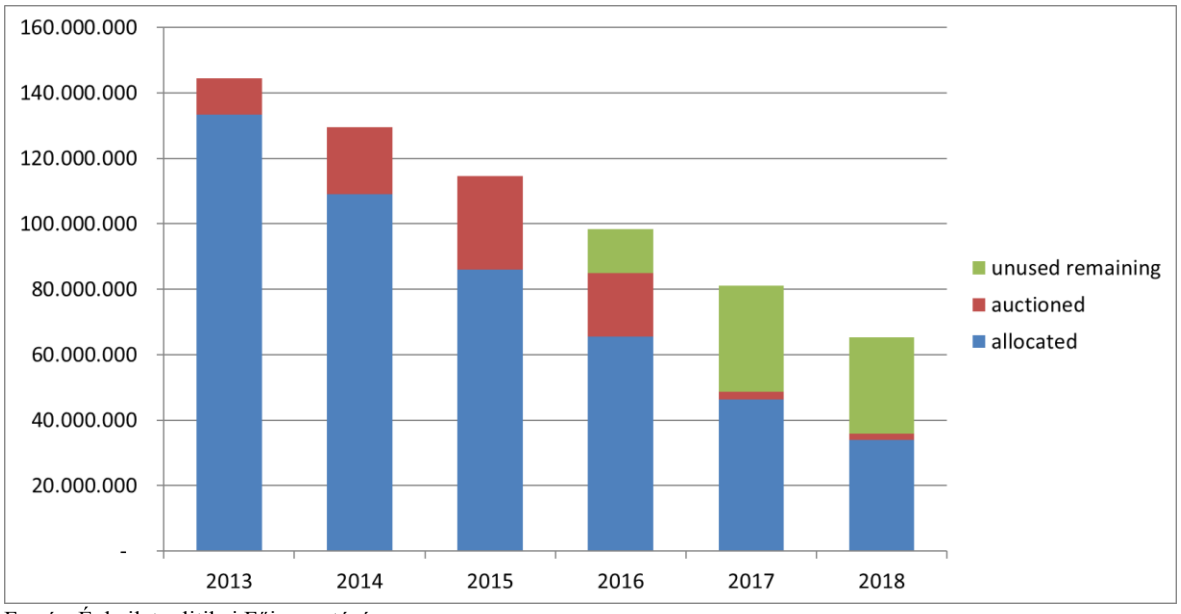

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

2018 decemberében Lengyelország tájékoztatta a Bizottságot, hogy 2019-ben a 10c. cikk szerinti eltérés alapján ki nem osztott kibocsátási egységeiből 55,8 milliót kíván érverés útján értékesíteni. 2019 májusában Lengyelország értesítette a Bizottságot, hogy a 10c. cikk szerinti eltérés alapján ki nem osztott további 49,52 millió kibocsátási egységet szándékozik hozzáadni a Lengyelország által 2020-ban elárverezni kívánt mennyiségekhez.

A 3. ábra azt mutatja be, hogy a 10c. cikk szerinti kibocsátási egységek mekkora hányadát osztották ki, adták hozzá az árverésre bocsátott kibocsátási egységekhez vagy hagyták felhasználatlanul (azaz egyelőre nem osztották ki és nem is adták hozzá az árverésre bocsátott egységekhez).

3. ábra: Kibocsátási egységek megoszlása (kiosztott, árverésre bocsátott, megmaradó felhasználatlan)[41]

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

	Kiosztott kibocsátási egységek
	Árverésre bocsátott kibocsátási egységek
	Megmaradó felhasználatlan kibocsátási egységek

A 6. táblázat a 2013 és 2018 közötti időszakban árverésre bocsátott, valamint a megmaradó felhasználatlan 10c. cikk szerinti kibocsátási egységek számát mutatja.

6. táblázat: A 2013-2018 között felhasználatlanul maradt 10c. cikk szerinti kibocsátási egységek kezelése[42]

Tagállam	Az érverésre bocsátott 10c. cikk szerinti kibocsátási egységek száma (millió)	A megmaradó felhasználatlan kibocsátási egységek száma (millió)
BG	**9,5**	**0,8**
CY	**0,0**	**0,0**
CZ	**0,3**	**0,1**
EE	**2,1**	**0,0**
LT	**1,1**	**0,1**

[41] A számok tartalmazzák a 2019-es árverési naptárból árverésre kerülő mennyiségeket, így magukban foglalják a Lengyelország által 2019-ben elárverezni kívánt 55,8 millió ki nem osztott kibocsátási egységet.
[42] Az adatok tartalmazzák a 2019-es árverési naptárból árverésre kerülő mennyiségeket (a 2013–2018 közötti kiosztási évekből).

PL	**55,8**	**68,9**
RO	**15,4**	**2,8**
HU	**0**	**0,9**
Összesen	**84,2**	**73,5**

Forrás: Éghajlat-politikai Főigazgatóság

A tagállamok által a 10c. cikk szerinti eltérés alapján a 3. szakasz minden egyes évében árverés útján értékesített (vagy értékesíteni kívánt) ki nem osztott kibocsátási egységek számát a melléklet 1. függelékében szereplő 1.3. táblázat mutatja.

3.1.3. Nemzetközi jóváírások

Az EU ETS résztvevői 2020-ig továbbra is felhasználhatják a Kiotói Jegyzőkönyv tiszta fejlesztési mechanizmusa (CDM) és az együttes végrehajtás (JI) nemzetközi jóváírásait az EU ETS keretében fennálló kötelezettségeik teljesítésére* mennyiségi és minőségi korlátozások mellett. E jóváírások a kibocsátáscsökkentési projektek eredményeként a légkörből eltávolított egy tonna CO_2-t megtestesítő pénzügyi eszközök. A 3. szakaszban a jóváírásokat már nem adják le közvetlenül, ehelyett azok az egész naptári évben bármikor beválthatók kibocsátási egységekre.

A felülvizsgált EU ETS irányelv rendelkezéseinek megfelelően a nemzetközi jóváírások a következő kereskedési időszakban nem használhatók fel az EU ETS-nek való megfelelésre.

* A CDM-, illetve a JI-projektek kiotói szén-dioxid-krediteket generálnak: igazolt kibocsátáscsökkentési egységeket (CER-ek), illetve kibocsátáscsökkentési egységeket (ERU-k).

Bár a 2. és a 3. szakasz (2008–2020) nemzetközi jóváírási jogosultságainak pontos mennyisége részben a jövőbeli hitelesített kibocsátási mennyiségektől függ, piaci elemzők körülbelül 1,6 milliárd jóváírást valószínűsítenek. A felhasznált vagy beváltott nemzetközi jóváírások teljes mennyisége 2019. június végén körülbelül 1,51 milliárdot tesz ki, ami meghaladja a megengedett becsült maximum 90 %-át.

A nemzetközi jóváírások beváltásáról a melléklet 3. függeléke nyújt teljes körű áttekintést.

3.2. Kereslet: a forgalomból kivont kibocsátási egységek

2018-ban az EU ETS-ben részt vevő létesítményekből származó kibocsátások a becslések szerint 2017-hez képest 4,1 %-kal csökkentek az EU kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékében rögzített adatok alapján. Ahogy a 7. táblázatból látszik, a kibocsátások csökkenése elsősorban a villamosenergia- és a hőtermelésnek tulajdonítható, míg az iparból származó kibocsátások csak igen csekély mértékben csökkentek.

7. táblázat: Hitelesített kibocsátások (millió tonna CO_2-egyenértékben)[43]

Év	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hitelesített teljes kibocsátás	1904	1867	1908	1814	1803	1750	1755	1682
Változás az x–1. évhez képest	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %	0,2 %	-4,1 %
Villamosenergia- és hőtermelésből származó hitelesített kibocsátás	1190	1184	1125	1037	1032	992	985	913
Változás az x–1. évhez képest		-0,5 %	-5,0 %	-7,8 %	-0,5 %	-3,8 %	-0,7 %	-7,3 %
Ipari létesítményekből származó hitelesített kibocsátás	715	683	783	777	771	758	769	769
Változás az x–1. évhez képest		-4,5 %	14,7 %	-0,9 %	-0,7 %	-1,7 %	1,4 %	-0,1 %
Reál-GDP növekedés EU28	1,8 %	-0,4 %	0,3 %	1,8 %	2,3 %	2,0 %	2,5 %	2,0 %

Forrás: EUTL, a GDP-adatok innen származnak:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115
(letöltve: 2019. július). A légi közlekedésből származó hitelesített kibocsátásokat külön tüntetjük fel a 4. fejezetben.

A létesítményekből származó ETS hitelesített kibocsátások üvegházhatású gázok (CO_2, N_2O és perfluor-szénhidrogének) szerinti bontását a melléklet 5. függelékében található 5.1. táblázat tartalmazza.

Az önként törölt kibocsátási egységek száma 2018-ban 36 559 volt. Összességében 2019. június végéig 345 893 kibocsátási egység önkéntes törlését vették nyilvántartásba.

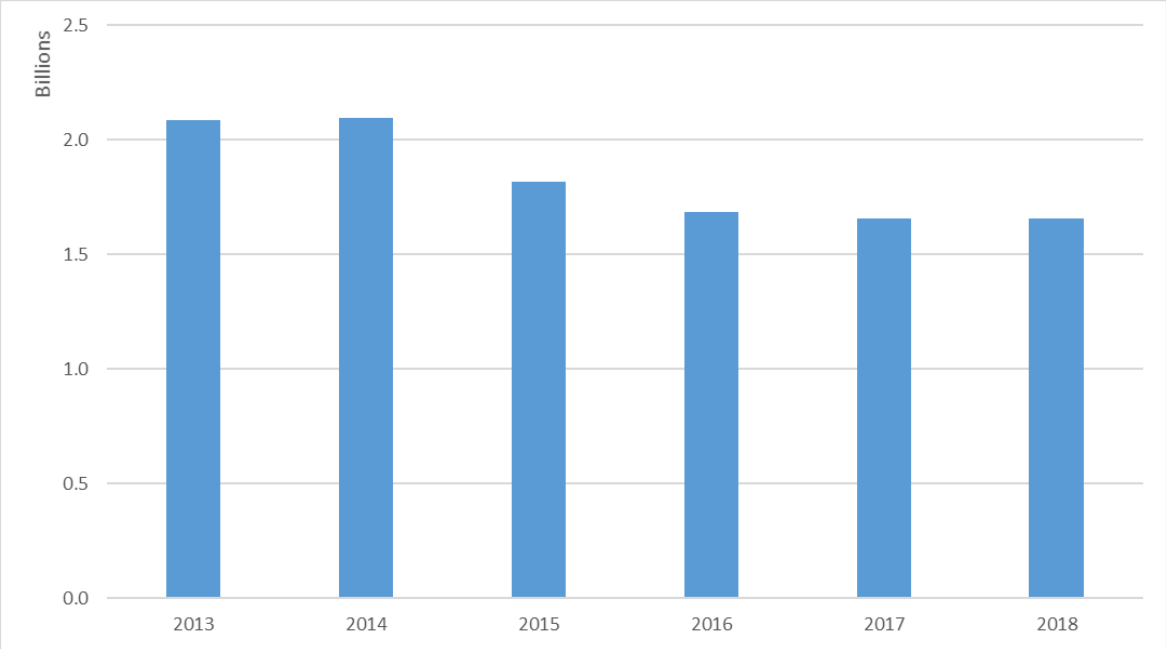
[43] A 7. táblázatban található „villamosenergia- és hőtermelés”, illetve „ipar” kategóriákba sorolás megfelel a következő kereskedési időszakban kibocsátás-áthelyezési kockázatnak kitett ágazatok listájának összeállításához használt 4. szakaszbeli NACE besorolásnak.

3.3. A kereslet és a kínálat egyensúlyba hozása

2013-ban, a 3. szakasz kezdetén az EU ETS-t a kibocsátási egységek kereslete és kínálata között kialakult nagymértékű strukturális egyensúlyhiány jellemezte, ami 2,1 milliárd kibocsátási egységet tett ki. A többlet a jelenlegi kereskedési időszak alatt folyamatosan csökkent: 2014-ben nem változott, majd 2015-ben 1,78 milliárd kibocsátási egységre, 2016-ban 1,69 milliárd egységre, 2017-ben pedig 1,65 milliárd kibocsátási egységre zsugorodott, ami jelentős csökkenés. 2018-ban a többlet 1,65 milliárd kibocsátási egység maradt.

A 4. ábra az európai szén-dioxid-piac többletének alakulását mutatja be 2018 végéig.

4. ábra: Az európai szén-dioxid-piac többletének alakulása 2013 és 2018 között

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

A kibocsátási egységek kínálata és kereslete közti strukturális egyensúlytalanság kezelése érdekében 2015-ben létrehoztak egy piaci stabilizációs tartalékot[44], amely a kibocsátási egységek árverési kínálatát hivatott rugalmasabbá tenni. Az EU ETS felülvizsgálatának keretében[45] fontos változtatásokat hajtottak végre a piaci stabilizációs tartalék tekintetében, ahogy az az alábbi szövegdobozból kiderül. A piaci stabilizációs tartalék 2019 elején kezdte meg működését.

[44] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1814 határozata (2015. október 6.) az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról, HL L 264., 2015.10.9., 1. o.

[45] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.); elérhető itt: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1573044977057&uri=CELEX:32018L0410

A piaci stabilizációs tartalék szempontjából kulcsfogalom a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma (TNAC). A kibocsátási egységek a tartalékba kerülnek, ha a TNAC meghaladja az előre meghatározott felső határt (833 millió kibocsátási egység), illetve felszabadulnak a tartalékból, ha számuk az előre meghatározott alsó határ alá kerül (400 millió kibocsátási egység alá)*. Így a piaci stabilizációs tartalék felszívja, illetve felszabadítja a kibocsátási egységeket, ha a TNAC-mutató egy előre meghatározott tartományon kívül kerül. A 2014–2016 közötti időszakról későbbre ütemezett kibocsátási egységek**, valamint az úgynevezett ki nem osztott kibocsátási egységek*** szintén a tartalékba kerülnek.

A forgalomban lévő kibocsátási egységek számát – amely a piaci stabilizációs tartalék által felszívott, illetve az abból felszabadított kibocsátási egységek számának meghatározásához szükséges – a következő képlettel kell kiszámítani:

FORGALOMBAN LÉVŐ KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK TELJES SZÁMA (TNAC) = Kínálat – (Kereslet + a piaci stabilizációs tartalékba helyezett egységek)

A képletben használt kínálat és kereslet alkotóelemeit a melléklet 4. függelékében szereplő 4.1. táblázat írja le részletesen.

A felülvizsgált EU ETS irányelv két ponton változtat lényegesen a piaci stabilizációs tartalék működésén. Először is, 12 %-ról 24 %-ra nő, azaz megkétszereződik a forgalomban lévő kibocsátási egységek 2019-től 2023-ig tartalékba helyezendő része. Ez lényegesen felgyorsítja a többlet csökkentésének az ütemét. Másodszor, 2023-tól kezdődően a piaci stabilizációs tartalékban lévő, az előző évben aukcióra vitt mennyiségen felüli kibocsátási egységek már nem lesznek érvényesek.

*Vagy ha intézkedéseket fogadnak el az EU ETS irányelv 29a. cikke értelmében.

** Az Európai Parlament és a Tanács 1359/2013/EU határozata (2013. december 17.) a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezésére vonatkozó rendelkezések pontosítása érdekében történő módosításáról, HL L 343., 2013.12.19., 1. o.

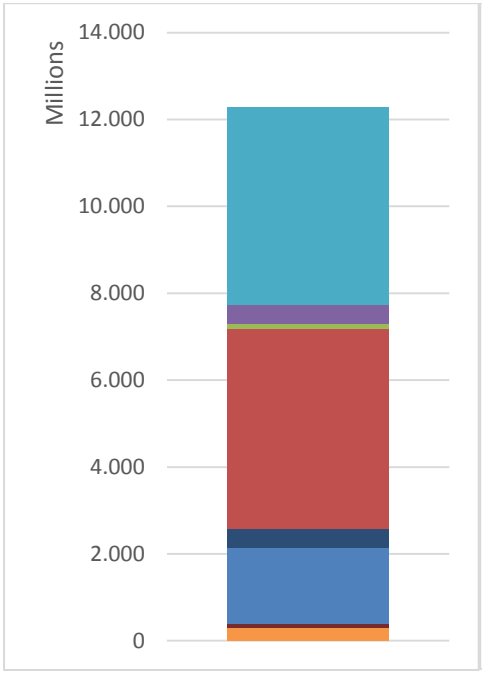
***A ki nem osztott kibocsátási egységek olyan kibocsátási egységek, amelyeket az EU ETS irányelv 10a. cikkének (7) bekezdése alapján nem osztottak ki, azaz az új belépők tartalékában maradtak, vagy amelyeket a 10a. cikk (19) és (20) bekezdésének alkalmazása miatt nem osztottak ki, azaz a tervek szerint létesítményeknek osztották volna ki őket ingyenesen, de ez a működés (részleges) megszüntetése vagy a teljesítmény jelentős csökkentése miatt elmaradt. A ténylegesen „ki nem osztott” kibocsátási egységek, amelyek a kibocsátás-áthelyezési tényezőnek a jelenlegi időszakban a kibocsátás-áthelyezési jegyzékben nem szereplő ágazatokra való alkalmazásából erednek, illetve amelyek az EU ETS irányelv 10c. cikke alapján nem kerülnek kiosztásra, a tervek szerint nem kerülnek be a piaci stabilizációs tartalékba az

A szén-dioxid-piacról szóló jelentés lehetővé teszi a keresleti és a kínálati adatok összevonását, amelyeket az EU ETS irányelvből és végrehajtási rendelkezéseiből eredő beszámolási kötelezettségek ütemezése szerint kell közzétenni.

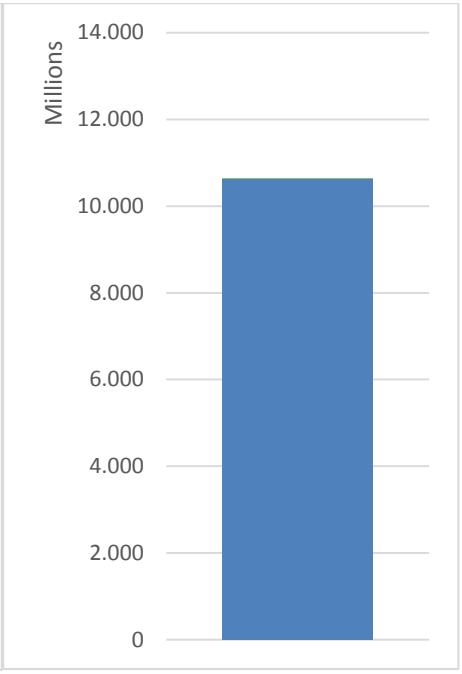
A kínálat és a kereslet 2018. évi összetételét az 5. ábra mutatja be. A vonatkozó adatokat a piaci stabilizációs tartalék célját szolgáló, forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számáról szóló harmadik közlemény részeként is közzétették[46].

5. ábra: Az összesített kereslet és kínálat összetétele 2018 végéig

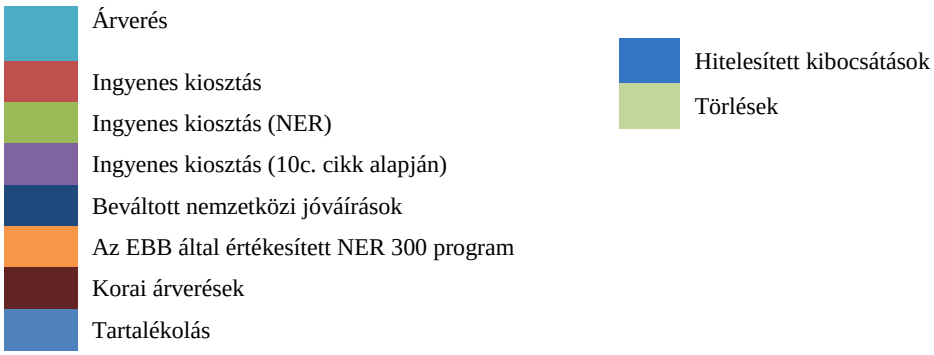
Kínálat (összesített adat, millió)

Kereslet (összesített adat, millió)

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

A Bizottság – előkészítve a piaci stabilizációs tartalék 2019-es működésbe lépését – 2017. május közepétől kezdődően rendszeresen közzé teszi[47] az előző évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számát. Harmadik alkalommal 2019 májusában tették közzé a forgalomban levő kibocsátási egységek teljes számát, ami 1 654 909 824 kibocsátási

[46] C(2019)3288, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0516(01)&from=HU
[47] C(2017)3228, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC0513(01)&from=EN

egységnek felelt meg[48]. A 2019-es közzététel eredményeképpen továbbra is kibocsátási egységek kerülnek majd a piaci stabilizációs tartalékba, aminek hatására 2019-ben és 2020-ban csökken az árverési mennyiség.

Így a forgalomban lévő kibocsátási egységek 2017-es és 2018-as teljes száma és a felülvizsgált jogszabály alapján a 2019-es árverési mennyiségek majdnem 40 %-kal, azaz közel 397 millió kibocsátási egységgel csökkentek. Az árverési mennyiségek ennek megfelelően 2020-ban is csökkenni fognak.[49] Ennek következtében 2018-hoz képest 2019-ben 30 %-kal[50] kevesebb kibocsátási egység[51] kerül elárverezésre. A 8. függelék információt nyújt a tagállamok piaci stabilizációs tartalékhoz történő hozzájárulásáról a teljes 2019. évre, valamint a 2020 januárjától augusztusáig tartó időszakra.

4. LÉGI KÖZLEKEDÉS

A légiközlekedési ágazat 2012 óta képezi az EU ETS részét. Az eredeti jogszabály az Európai Gazdasági Térségbe (EGT) érkező és onnan felszálló valamennyi járatra vonatkozott. Az EU azonban úgy határozott, hogy 2012 és 2016 között a kötelezettségeket az EGT területén belüli járatokra korlátozza, hogy támogassa a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetet (ICAO) a légi közlekedésből származó kibocsátások csökkentését célzó globális intézkedés kidolgozásában.

2016 októberében az ICAO Közgyűlése állásfoglalást fogadott el a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszeréről (CORSIA). A CORSIA kibocsátáskompenzációs programként szolgál, amelynek célja, hogy a 2020. évi szinten stabilizálja a nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátásokat. Erre tekintettel 2017-ben módosították az EU ETS irányelvet, hogy annak hatálya 2023. december 31-ig továbbra is csak az EGT-n belüli járatokra korlátozódjon. Ezt követően ha nem kerül sor felülvizsgálatra, újra az eredeti teljes hatály lesz alkalmazandó.

A felülvizsgált EU ETS irányelv előirányozza, hogy az Európai Bizottságnak jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy hogyan hajtható végre a CORSIA az uniós jogban az irányelv felülvizsgálata révén. Azt is meghatározza, hogy a légi közlekedésre 2021-től kezdődően lineáris csökkentési tényezőt kell alkalmazni.

2018-ban az EGT-n belüli hatállyal összhangban adtak ki kibocsátási egységeket. Az ingyenes kiosztás valamivel meghaladta a 32,3 millió kibocsátási egységet. Ez a szám a már meglévő piaci szereplőknek történő ingyenes kiosztásból (valamivel több mint 31,2 millió kibocsátási egység), valamint az új belépők és gyorsan növekvő üzemeltetők számára

[48] C(2019)3288, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2019:167:FULL&from=EN
[49] A piaci stabilizációs tartalékhoz a 2020 januárjától augusztusáig tartó időszakban hozzáadandó mennyiséget a többletmutató 2019-es közzététele határozta meg és összege közel 265 millió kibocsátási egység volt. A piaci stabilizációs tartalékhoz 2020-ban hozzáadandó fennmaradó mennyiséget a többletmutató közzététele fogja meghatározni.
[50] Megjegyzendő, hogy a tényleges árverésre bocsátott mennyiségek más tényezőktől is függenek, mint például a 10c. cikk szerinti eltérésből fennmaradt egységek elárverezése és az EGT/EFTA államok részvétele az EU ETS-ben.
[51] Figyelembe véve, hogy a 2019 januárjától augusztusáig terjedő időszak árverésre bocsátott mennyiségeit a piaci stabilizációs tartalék már a 2017-es többletadatok alapján csökkentette.

létrehozott különleges tartalékból kiosztott közel 1,1 millió kibocsátási egységből tevődik össze. Az e tartalékból származó kiosztások 2017–2020-ban megkettőződnek, mivel a teljes 2013–2020-as időszakra vonatkoznak. A 2018-ban árverésre bocsátott kibocsátási egységek mennyisége körülbelül 5,6 millió volt.

A hitelesített légiközlekedési kibocsátások 2018-ban tovább emelkedtek és elérték a 67 millió tonna CO2-t, ami 2017-hez képest 4 %-os növekedést jelent.

A 8. táblázat a hitelesített kibocsátásokat, az ingyenes kiosztást és a légi közlekedési ágazat árverésre bocsátott volumenét foglalja össze a 3. szakasz kezdetétől fogva.

8. táblázat: Hitelesített kibocsátások és a légiközlekedési ágazatnak való kiosztás

Év	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Hitelesített kibocsátások (millió tonna CO_2-egyenértékben)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,4	67,0	
A hitelesített kibocsátások változása az x–1. évhez képest		+2,5 %	+4,1 %	+7,6 %	+4,7 %	+4 %	
Térítésmentes kiosztás (EU28 + EGT és EFTA tagállamok)[52]	32,4	32,4	32,1	32,0	33,1	31,2	31,2[53]
Az új belépők és gyorsan növekvő üzemeltetők számára létrehozott különleges tartalékból való térítésmentes kiosztás	0	0	0	0	1,1	1,1	1,1
Az árverésre bocsátott kibocsátási egységek mennyisége	0	9,3	16,4	5,9	4,7	5,6	2,0[54]

Forrás: EUTL, Éghajlatpolitikai Főigazgatóság, EEX

[52] Ezek a számok nem veszik figyelembe a légijármű-üzemeltetők összes bezárását.
[53] Az Egyesült Királyság esetében a kiosztás (a 2019-re vonatkozó összes egységből 4,31 millió kibocsátási egység) felfüggesztésre került a Bizottság által az EU ETS környezeti integritásának védelmét szolgáló védintézkedések miatt azokra az esetekre, amikor az Unióból kilépő valamely tagállam tekintetében megszűnik az uniós jog érvényessége (lásd a 2.2. fejezetet).
[54] 2019. június végéig

2013-ban határozatot[55] fogadtak el az éghajlattal kapcsolatos kötelezettségek EGT területén belüli járatokra való korlátozásáról. A légiközlekedési ágazat esetében a megfelelést 2012-re és 2013-ra halasztották. A kibocsátási egységek elhalasztott 2012-es mennyiségét ezért 2014-ben bocsátották árverésre, míg a légi közlekedésből származó 2013. és 2014. évi kibocsátások esetében 2015. január és április között került sor a megfelelésre.

2018 júniusában az ICAO elfogadta a CORSIA szabványokat és ajánlott gyakorlatokat (SARP-ok)[56]. Ezek a végrehajtási elemekkel együtt részletesen leírják a CORSIA működését. A fontosabb végrehajtási elemeket, mint a jogosult egységeket és az alternatív tüzelőanyagokra vonatkozó keretet egyelőre nem fogadták el. Miközben elismerte és támogatta a CORSIA szabványok és ajánlott gyakorlatok ICAO által történt elfogadását, az Unió és tagállamai az ICAO eljárásokat követve bejelentették a vonatkozó uniós jogszabályok és a CORSIA szabályok közötti meglévő különbségeket[57]. 2019. január 1-jétől a légijármű-üzemeltetőknek a CORSIA keretében is nyomon kell követniük és jelenteniük kell a kibocsátásaikat. Felülvizsgálták az EU ETS keretében létrehozott nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési keretet egy erre vonatkozó, jogilag kötelező kötelezettség bevezetése érdekében (lásd a 6.1. fejezetet). A mindkét eszközzel kapcsolatos integrált megközelítés biztosítja az adminisztratív terhek minimálisra csökkentését.

[55] Az Európai Parlament és a Tanács 377/2013/EU határozata (2013. április 24.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelvtől való ideiglenes eltérésről (EGT-vonatkozású szöveg), HL L 113., 2013.4.25., 1. o.

[56] https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/SARPs-Annex-16-Volume-IV.aspx

[57] A Tanács (EU) 2018/2027 határozata (2018. november 29.) az Európai Unió nevében a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben a Nemzetközi szabványok és ajánlott gyakorlatok, Környezetvédelem – A nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompenzációs és -csökkentési rendszere (CORSIA) első kiadása tekintetében képviselendő álláspont meghatározásáról, HL L 325., 2018.12.20., 25–28. o.

5. PIACFELÜGYELET

A pénzügyi eszközök piacairól szóló felülvizsgált irányelv* (MiFID II. irányelv) értelmében a kibocsátási egységek 2018. január 3-tól pénzügyi eszköznek minősülnek. Ez azt jelenti, hogy ugyanazok a szabályok vonatkoznak a másodlagos szén-dioxid-piac azonnali szegmensére (kibocsátási egységekkel a másodlagos piacon azonnali leszállítás céljából lebonyolított ügyletek) is, mint a hagyományos pénzügyi piacokra (köztük azokra, ahol a szén-dioxid-kibocsátásból származtatott termékekkel kereskednek a vezető platformokon vagy a tőzsdén kívül [OTC]). E szegmens így az átláthatóság, a befektetők védelme és az integritás tekintetében azonos alapra került a származékos ügyletek piacával. A piaci visszaélésekkel kapcsolatos kérdéseket leszámítva az elsődleges piac felügyeletét továbbra is az árverésekre vonatkozó rendelet szabályozza.

A pénzügyi eszközöknek a MiFID II. irányelvben adott meghatározására történő kereszthivatkozás alapján a pénzügyi piacra vonatkozó egyéb jogszabályokat is alkalmazni kell. Ez a helyzet különösen a piaci visszaélésekről szóló rendelet** esetében, amelyet az elsődleges és másodlagos piacokon is alkalmazni kell a kibocsátási egységeket érintő ügyletek és magatartás tekintetében. Ehhez hasonlóan, a pénzmosási irányelvben*** a MiFID II. irányelvre történő kereszthivatkozás alapján a MiFID-irányelv szerinti engedéllyel rendelkező kibocsátásiegység-kereskedőknek kötelezően ügyfél-átvilágítást kell végezniük a kibocsátási egységek másodlagos azonnali piacán. ****

* Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról

** Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről

*** Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről

Az EU ETS 4. szakasz tekintetében végrehajtott reformját követően számos piaci szereplő, például fontos pénzügyi szereplők és üzletkötők ismét a piacra léptek. A közös aukciós platformon az árveréseken ajánlattételre jogosult szereplők száma 73-ról (2018. január) 79-re (2018. december) emelkedett. A résztvevők túlnyomó többsége üzemeltető volt (73 %), míg a fennmaradó részt befektetési vállalkozások és hitelintézetek (19 %), valamint a MiFID előírásai alól mentes személyek (8 %) tették ki[58]. Összehasonlításképpen, amikor az árverések 2012-ben elkezdődtek, az árveréseken ajánlattételre jogosult résztvevők száma 42 volt, amelyek 67 %-a üzemeltető, 26 %-a befektetési vállalkozás és hitelintézet és 7 %-a nem pénzügyi közvetítő volt[59].

[58] Valamennyi adat a közös aukciós platform (CAP2) Bizottsághoz benyújtott havi jelentéseiből származik.
[59] Az árverésekről szóló rendeletet 18. cikkének (2) bekezdése alapján.

A piaci visszaélésekre vonatkozó jelenlegi szabályok alapján a piac nyomon követése a nemzeti illetékes hatóságok[60] feladata mind az árverések, mind a másodlagos piac tekintetében. Európai szinten fellépéseiket az Európai Értékpapírpiaci Hatóság hangolja össze más pénzügyi eszközökhöz hasonlóan.

A nemzeti illetékes hatóságoknak jogukban áll helyreigazító intézkedéseket vagy szankciókat kiszabni, amennyiben úgy döntenek, hogy bizonyos magatartás piaci visszaélést eredményez. Annak érdekében, hogy teljesíthessék a piac nyomon követésével kapcsolatos feladatukat, a pénzügyi piacokról szóló szabályozás a kereskedési helyszínekre és a befektetési vállalkozásokra vonatkozó számos jelentéstételi és átláthatósági követelményt határoz meg. A jelentéstételi követelmények részeként a kereskedési helyszíneknek és a befektetési vállalkozásoknak részletes adatokat kell közölniük az illetékes hatósággal a kereskedési helyszíneken vagy a tőzsdén kívül a kibocsátási egységekkel végrehajtott ügyletekről vagy ezek származékairól[61]. A jelentéstételi kötelezettségek magukban foglalják a kereskedési helyszínekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó azon követelményt, hogy pozíciós adatokat szolgáltassanak az illetékes hatóságoknak a kibocsátási egységek tekintetében[62]. Az átláthatósági követelmények részeként a kereskedési helyszínek és a befektetési vállalkozások közzéteszik a kereskedési adatokat[63] és a heti összesített pozíciós adatokat[64].

5.1. A kibocsátási egységek jogi természete és adóügyi elbírálása

A kibocsátási egységek jogi természete és adóügyi megítélése országonként változik, mivel az EU ETS irányelvben nem határozták meg e két szempontot. Az országok a 21. cikk értelmében benyújtott jelentéseikben kötelesek évente beszámolni a kibocsátási egységek jogi természetével és adóügyi megítélésével kapcsolatos nemzeti rendszereikről. Az erre vonatkozó harmonizáció hiánya ellenére a jelenlegi szabályozási keret biztosítja a szükséges jogi alapokat egy kiforrott, átlátható és likvid szén-dioxid-piachoz, miközben szavatolja a piac stabilitását és integritását.

Az Európai Számvevőszék ajánlását követve 2019 júliusában a Bizottság tanulmányt[65] tett közzé a kibocsátási egységek jogi természetéről. A független tanácsadó által készített tanulmány nem tárt fel a kibocsátási egységek jogi természetére vonatkozó meghatározás

[60] A nemzeti illetékes hatóságok listája az alábbi oldalon érhető el: https://ec.europa.eu/info/system/files/mar-2014-596-art-22-list_en.pdf

[61] A pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i 600/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (MiFIR) 26. cikke értelmében a kereskedési helyszíneknek és a befektetési vállalkozásoknak részletes adatokat kell közölniük az illetékes hatóságokkal a kibocsátási egységekkel és azok származtatott termékeivel végrehajtott ügyletekről.

[62] A MiFID II. irányelv 58. cikke szerinti pozíciójelentési kötelezettség célja, hogy lehetővé tegye a személyek különböző kategóriái által kibocsátási egységek vonatkozásában tartott pozíciók nyomon követését.

[63] A MiFIR rendelet 8., 10. és 21. cikke által létrehozott kereskedés előtti és kereskedés utáni átláthatósági rendszer célja annak biztosítása, hogy a piaci résztvevők megbízhatóbb és könnyebben hozzáférhető információkkal rendelkezzenek a kereskedési lehetőségekről és az árfolyamokról.

[64] A pozíciókkal kapcsolatos nyilvánosan hozzáférhető heti jelentések átláthatóságot biztosítanak arról, hogy a kereskedők bizonyos kategóriái hogyan látják a piacot.

[65] A tanulmány az alábbi helyen érhető el: https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d985256-a6a9-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en

hiányával kapcsolatos gyakorlati problémákat. A tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy a harmonizált fogalommeghatározás nem nyújtana nagyobb jogbiztonságot és nem feltétlenül lenne hatással a szén-dioxid-piac likviditására. Bár jogalkotási kezdeményezésre nem tett javaslatot, a tanulmány azt javasolta, hogy információt, tanácsadást, képzést és kapacitásépítést kellene biztosítani az üzemeltetők számára, miután a MiFID II. irányelv[66] pénzügyi eszköznek nyilvánított a kibocsátási egységeket.

A kibocsátási egységek adóügyi megítélése tekintetében három ország számolt be arról, hogy a kibocsátási egységek kibocsátása hozzáadottértékadó-köteles. Ezzel szemben 27 részt vevő országban héa fizetendő a kibocsátási egységek másodlagos piacon folyó tranzakciói után. Az országok többsége arról számol be, hogy a kibocsátási egységekkel kapcsolatos belföldi ügyletekre fordított adózás vonatkozik. A fordított adózásra vonatkozó eltérés az áru vagy szolgáltatás eladójáról a vevőjére hárítja át az ügylet után fizetendő héa megfizetésének kötelezettségét, ami hatékony védelmet jelent a héacsalások ellen. 2018 novemberében az eltérés tagállami alkalmazásának lehetőségét 2022. június 30-ig meghosszabbították[67]. A tagállamokat arra biztatják, hogy folytassák a fordított adózás alkalmazását, hogy ezzel továbbra is megfelelő védelmet biztosítsanak a szén-dioxid-piac számára.

[66] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.) A következő oldalon érhető el: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1536584176375&uri=CELEX%3A02014L0065-20160701

[67] A Tanács (EU) 2018/1695 irányelve (2018. november 6.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek a bizonyos csalásra alkalmas termékek értékesítése és szolgáltatások nyújtása esetén alkalmazott választható fordított adózás, valamint a héacsalás elleni gyorsreagálási mechanizmus alkalmazási időszaka tekintetében történő módosításáról, HL L 282., 2018.11.12., 5. o.

6. A KIBOCSÁTÁSOK NYOMON KÖVETÉSE, JELENTÉSE ÉS HITELESÍTÉSE

Az EU ETS-re vonatkozó nyomonkövetési, jelentéstételi, hitelesítési és akkreditációs előírásokat a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelettel*, valamint az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelettel** harmonizálták.

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerben a nyomonkövetési rendszer „elemekből felépíthető" megközelítésként van kialakítva, amely a költséghatékonyság érdekében nagy fokú rugalmasságot biztosít az üzemeltetők számára, ugyanakkor rendkívül megbízhatóvá teszi a nyomon követett kibocsátási adatokat. E célból többféle nyomonkövetési módszer (számításon alapuló vagy mérésen alapuló módszer, valamint kivételes esetekben kivételes eljárás) is megengedett. A létesítmények egyes részei tekintetében a módszereket kombinálni is lehet. A légijármű-üzemeltetők esetében csak a számításon alapuló módszerek kivitelezhetők, és az üzemanyag-fogyasztás az a központi paraméter, amelyet az EU ETS hatálya alá tartozó légi járatok esetében meg kell határozni. A létesítményekre és a légijármű-üzemeltetőkre olyan követelmény vonatkozik, miszerint az illetékes hatóság által a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet alapján jóváhagyott nyomonkövetési tervvel kell rendelkezniük, aminek köszönhetően elkerülhető a nyomonkövetési módszerek önkényes kiválasztása és az adatok időbeli eltérése is.

Az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet a 3. és a későbbi szakaszokra uniós szinten harmonizált módszert vezetett be a hitelesítők akkreditálására. A jogi személynek vagy más jogalanynak minősülő hitelesítőket egy nemzeti akkreditáló testületnek kell akkreditálnia ahhoz, hogy az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet szerinti hitelesítést végezhessenek. Ez az egységes akkreditációs rendszer lehetővé teszi a kölcsönösen elismert hitelesítők számára, hogy valamennyi részt vevő országban működjenek, ezáltal teljes mértékben kiaknázza a belső piac adta lehetőségeket, és hozzájárul ahhoz, hogy összességében elegendő hitelesítő álljon rendelkezésre.

* A Bizottság 601/2012/EU rendelete (2012. június 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, HL L 181., 2012.7.12., 30. o.

** A Bizottság 600/2012/EU rendelete (2012. június 21.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó adatokat tartalmazó jelentések és a tonnakilométer-adatokat tartalmazó jelentések hitelesítéséről, valamint a hitelesítők akkreditációjáról, HL L 181., 2012.7.12., 1. o.

6.1. Általános fejlemények

A nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet, valamint az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet végrehajtásával kapcsolatban szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a harmonizáció további növelése érdekében a szabályok tökéletesítésére, egyértelműbbé tételére és egyszerűsítésére van szükség, ezzel csökkentve az üzemeltetőkre és a részt vevő országokra nehezedő adminisztratív terhet és fokozva a rendszer hatékonyságát.

A részt vevő országokkal 2017 februárjától kezdődően konzultációt folytattak azzal a céllal, hogy az EU ETS 4. szakaszára való felkészülés érdekében naprakésszé tegyék e két rendeletet, illetve javítsák és egyszerűsítsék a nyomonkövetési, jelentéstételi, hitelesítési és akkreditációs folyamatokat. Az első ilyen naprakésszé tételre 2018-ban került sor. Az ingyenes kiosztással kapcsolatos adatgyűjtésre vonatkozó hitelesítési rendszer 2019-ben történő bevezetése, valamint a naprakész nyomonkövetési, jelentéstételi, hitelesítési és akkreditációs rendszernek a CORSIA számára történő adatgyűjtés kezdete előtti rendelkezésre állása érdekében (lásd a 4. fejezetet) 2019. január 1-jével megkezdődött a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet[68], valamint az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet[69] felülvizsgált változatainak az alkalmazása. További munka és egyeztetések zajlanak annak érdekében, hogy a nyomon követés, jelentés, hitelesítés és akkreditáció felülvizsgálati folyamata a 4. szakasz kezdete előtt kellő időben lezáruljon.

Amióta a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet lehetővé tette az országok számára az elektronikus jelentéstétel kötelezővé tételét, javult a megfelelési rendszer hatékonysága. 2019-ben 17 részt vevő ország számolt be arról, hogy a nyomonkövetési tervekhez, kibocsátási jelentésekhez, hitelesítési jelentésekhez és/vagy fejlesztési jelentésekhez a Bizottság által megszabott minimumkövetelményeknek megfelelő elektronikus mintákat vagy meghatározott fájlformátumokat használnak. Tizenhárom részt vevő ország számolt be arról, hogy az EU ETS rendszerrel kapcsolatos jelentéstételhez valamilyen automatizált informatikai rendszert használ.

6.2. Nyomon követés a gyakorlatban

A részt vevő országok által a 21. cikk alapján 2019-ben benyújtott jelentések alapján a legtöbb létesítmény a számításon alapuló módszert alkalmazza[70]. Csak 23 ország 182 létesítményéről (1,7 %) jelentették, hogy a kibocsátást folyamatosan mérő rendszert használ, amelyek közül a legtöbb Németországban, Franciaországban és a Cseh Köztársaságban található. Jóllehet az országok száma megegyezik a tavalyival, összesen hárommal több létesítmény alkalmazza ezt a megközelítést.

Csupán 11 ország számolt be arról, hogy összesen 38 létesítményben alkalmaznak kivételes eljárást, amely mintegy 2,6 millió tonna CO_2-egyenérték kibocsátását érinti (szemben az előző év 3,4 millió tonna CO_2-egyenértékével). A kivételes módszertannal kapcsolatban jelentett teljes kibocsátás 31 %-ért egy hollandiai létesítmény felel.

A nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet legkisebb meghatározási szintjének alapértelmezett értékeinek[71] a létesítmények túlnyomó többsége eleget tesz. A jelentések

[68] A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról, HL L 334., 2018.12.31., 1–93. o.

[69] A Bizottság (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról, HL L 334., 2018.12.31., 94–134. o.

[70] Ennek fő oka, hogy a mérésen alapuló módszer a releváns üvegházhatású gázok koncentrációjának folyamatos méréséhez számottevő erőforrást és know-how-t igényel, amivel sok kisebb üzemeltető nem rendelkezik.

[71] A 601/2012/EU bizottsági rendelet előírja, hogy valamennyi üzemeltetőnek teljesítenie kell bizonyos minimális meghatározási szinteket: a nagyobb kibocsátási forrásoknak magasabb meghatározási szinteknek kell megfelelniük

szerint a C. kategóriájú létesítmények közül csak 97 (a tavalyi 106-hoz képest), vagyis az összes létesítmény 13,4 %-a tér el legalább egy paraméter esetében attól a követelménytől, hogy a jelentős forrásanyagokra a legmagasabb meghatározási szinteket alkalmazzák. Ilyen eltérések csak akkor megengedettek, ha az üzemeltető bizonyítja, hogy a legmagasabb meghatározási szint műszakilag nem megvalósítható, vagy észszerűtlen költségekhez vezet. Amennyiben e feltételek már nem állnak fenn, az üzemeltetők kötelesek ennek megfelelően fejleszteni nyomonkövetési rendszerüket. 2013-ban a C. kategóriájú létesítmények 16 %-a nem teljesítette a legmagasabb meghatározási szintet valamilyen oknál fogva. Ezért megfigyelhető, hogy a 3. szakasz kezdete óta egyre több C. kategóriájú létesítmény felel meg a legmagasabb meghatározási szintnek.

Hasonlóképpen, 22 részt vevő ország jelentései azt mutatják, hogy összességében a B. kategóriájú létesítmények 19 %-ánál engedélyezett a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet alapértelmezett előírásaitól vett eltérés valamilyen formája, szemben az előző évi 21 %-kal és az azt megelőző évi 22 %-kal, ami a legmagasabb meghatározási szintnek való megfelelés folyamatos javulását jelzi.

6.3. Akkreditált hitelesítés

A hitelesítők teljes száma nem szerepel a 21. cikk értelmében benyújtott jelentésekben. Az Európai Akkreditálási Együttműködés (EA) azonban biztosítja a központi kapcsolódást az érintett nemzeti akkreditáló testületek és az EU ETS akkreditált hitelesítőit tartalmazó jegyzékeik közt[72].

A hitelesítők részt vevő országok általi kölcsönös elismerése sikeresen működik: 24 ország számolt be arról, hogy a területén legalább egy külföldi hitelesítő tevékenykedik.

Megállapítható, hogy a hitelesítők nagymértékben megfelelnek az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendeletnek. Lengyelország egy hitelesítő felfüggesztéséről számolt be, míg egyetlen ország sem jelentette akkreditáció visszavonását 2018-ban. 2017-ben ehhez képest egy felfüggesztés és három visszavonás történt. Németország, Franciaország és Lengyelország számolt be arról, hogy kettő, egy, illetve három hitelesítő 2018-ra szóló akkreditációjának csökkentette a hatályát; ezzel szemben 2017-ben két hitelesítő hatályának csökkentésére került sor Lengyelország esetében.

Idén tíz ország számolt be a hitelesítőkkel kapcsolatban beérkezett panaszról (ez eggyel több, mint tavaly). A panaszok teljes száma (71) azonban 14 %-kal alacsonyabb. A jelentések szerint a beérkezett panaszok 93 %-át megoldották (tavaly ez az arány 95 %-os volt). A hitelesítők azonosításával kapcsolatban a nemzeti akkreditáló testületek és az illetékes hatóságok közti információcsere részeként megjelenő nem-megfelelőségről tíz tagállam számolt be (szemben az előző évi tizenkét tagállammal).

(megbízhatóbb adatminőséget kell biztosítaniuk), míg a kisebb forrásokra költséghatékonysági okokból kevésbé szigorú követelmények vonatkoznak.

[72] Az EA listája az EU ETS számára hitelesítőket akkreditáló nemzeti akkreditáló testületek elérhetőségeiről: https://european-accreditation.org/national-accreditation-bodies-having-successfully-undergone-peer-evaluation-by-ea/

7. AZ IGAZGATÁSI RENDSZEREK ÁTTEKINTÉSE

Az EU ETS-ben részt vevő országok különböző megközelítéseket alkalmaznak a rendszer végrehajtásáért felelős illetékes hatóságok vonatkozásában. Néhány országban több helyi hatóság vesz részt a végrehajtásban, míg más országokban sokkal inkább központosított a megközelítés.

A 2019. évi 21. cikk szerinti adatszolgáltatások alapján országonként átlagosan öt illetékes hatóság vett részt az EU ETS végrehajtásában[73]. A hatóságok közötti koordináció tekintetében különböző eszközöket jelentettek, többek között például (14 országban) a nyomonkövetési tervek központi kezelésével kapcsolatos jogalkotási eszközöket, (10 országban) a központi illetékes hatóság által a helyi hatóságoknak nyújtott kötelező erejű utasításokat és iránymutatásokat, valamint (15 országban) a hatóságok közötti rendszeres munkacsoportokat vagy találkozókat. Hét ország jelezte, hogy nem alkalmaz ilyen eszközöket.

Az engedélyezés és a jóváhagyott nyomonkövetési tervek után kiszabott közigazgatási díjak tekintetében 13 ország (eggyel több, mint tavaly) arról számolt be 2019-ben, hogy nem számítanak fel díjat a létesítmények üzemeltetőinek (Ciprus, Észtország, Görögország, Hollandia, Írország, Liechtenstein, Lettország, Luxemburg, Litvánia, Málta, Németország, Svédország, Szlovákia). A légijármű-üzemeltetők 15 országban (Belgium, Ciprus, Cseh Köztársaság, Észtország, Görögország, Hollandia, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Spanyolország, Svédország, Szlovákia) nem fizetnek díjat, ami nem jelent változást a tavalyi évhez képest. A díjak országonként és szolgáltatástípusonként jelentősen eltérőek, a létesítmények engedélyével és a nyomonkövetési tervének jóváhagyásával kapcsolatos díj például 5 EUR és 6913,31 EUR között van, míg a légijármű-üzemeltetőknek ugyanazért a szolgáltatásrét felszámított díjak 5 EUR és 2400 EUR között változnak.

Összességében a részt vevő országok ETS igazgatási rendszere alapvetően hatékony. Továbbra is erősíteni és ösztönözni kell a kommunikációt és a bevált gyakorlatok megosztását többek közt az EU ETS megfelelési fórumának tevékenységei és az éves EU ETS megfelelési konferencia révén.

8. MEGFELELÉS ÉS VÉGREHAJTÁS

Az EU ETS irányelv többletkibocsátási bírságot ír elő egy (indexált) 100 eurós összeg formájában, amelyet a kibocsátott CO_2 minden olyan tonnája után kell megfizetni, amelyre nem adtak le kellő időben kibocsátási egységet. Az EU ETS végrehajtásának szabálysértéseiért járó más bírságok az érintett ország által hozott nemzeti rendelkezések

[73] Néhány esetben előfordulhat, hogy az országok több regionális/helyi hatóságot is egy illetékes hatóságként jelentenek be.

Az EU ETS-ben nagyon magas a megfelelési arány: a kibocsátások mintegy 99 %-ára minden évben időben benyújtják az előírt számú kibocsátási egységet. A 2018-ra kibocsátásokat bejelentő létesítményeknek kevesebb mint 0,5 %-a nem adta le a 2019. április 30-i határidőig az összes kibocsátását ellentételező kibocsátási egységeket. A légiközlekedési ágazatban az EU ETS hatálya alá tartozó, légi közlekedésből származó kibocsátások 99,1 %-áért felelős légijármű-üzemeltetők megfeleltek az előírásoknak. Az előírásoknak meg nem felelő üzemeltetők általában kisebb vállalkozások voltak, vagy 2018-ban beszüntették tevékenységüket.

Az illetékes hatóságok továbbra is különféle megfelelési ellenőrzéseket végeznek az éves kibocsátási jelentések alapján. A 2019. évi 21. cikk szerinti adatszolgáltatások alapján valamennyi részt vevő ország ellenőrzi az éves kibocsátási jelentéseket teljesség szempontjából (a jelentések 100 %-a, kivéve Belgiumot [31 %], Spanyolországot [95 %], Franciaországot [99 %] és Svédországot [1 %]). A jelentések továbbá arra utalnak, hogy az országok átlagosan a jelentések közel 80 %-át ellenőrzik a nyomonkövetési tervekkel való összhang (valamennyi ország, kivéve Horvátországot), mintegy 75 %-át pedig a kiosztási adatok szempontjából (valamennyi ország, kivéve Finnországot, Horvátországot, Máltát, Norvégiát és Svédországot). Huszonnégy ország számolt be arról, hogy egyéb adatokkal is végez összehasonlító ellenőrzést.

Az illetékes hatóságok 12 országban végeztek a hiányzó adatokra vonatkozó óvatos becsléseket 57 létesítmény esetében (összességében a létesítmények mintegy 0,5 %-a), ami hasonló a 2017-es 52 létesítményhez (0,5 %) és a 2016-os 57 létesítményhez (0,5 %). A 2018. évi érintett kibocsátások bejelentett mennyisége 11,2 millió tonna CO_2 volt (szemben a 2017-es 2,8 millió tonnával), ami körülbelül az összes kibocsátás 0,7 %-a (szemben a 2017-es 0,2 %-kal). Az óvatos becslések mögött álló leggyakoribb indok a kibocsátási jelentés hiánya március 31-i határidővel, vagy olyan kibocsátási jelentés, amely nem felelt meg tökéletesen a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet/akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet előírásainak.

A légi közlekedés hiányzó adataira vonatkozó óvatos becslésekről csak 7 ország számolt be 31 légijármű-üzemeltető esetében (az összes üzemeltető 4,7 %-a), a légi közlekedésből származó teljes kibocsátás 4,7 %-a tekintetében.

Az illetékes hatóságok ellenőrzései továbbra is fontosak a hitelesítők munkájának kiegészítése érdekében. 2018-ban valamennyi ország megerősítette, hogy a létesítmények esetében további ellenőrzéseket végeznek. A legtöbb ország hasonló megközelítésről számolt be a légijármű-üzemeltetők esetében is (kivéve Ciprust, Észtországot, Görögországot, Olaszországot és Liechtensteint). A legtöbb ország (Görögország, Olaszország, Luxemburg és Málta kivételével mind) arról számolt be, hogy 2018-ban helyszíni ellenőrzéseket hajtott végre a létesítményekben.

2018-ra vonatkozóan tíz ország számolt be többletkibocsátási bírság alkalmazásáról 36 létesítmény esetében (Belgium 1, Cseh Köztársaság 2, Egyesült Királyság 11, Franciaország 1, Hollandia 1, Írország 2, Lengyelország 2, Olaszország 5, Portugália 7, Románia 4). A légi

közlekedés tekintetében 26 légijármű-üzemeltető esetében jelentettek többletkibocsátási bírságot (Egyesült Királyság 3, Franciaország 1, Hollandia 1, Litvánia 1, Olaszország 9, Németország 2, Portugália 8 Szlovénia 1).

Tizenkét ország erősítette meg, hogy 2018-ban bírságokat szabott ki (a többletkibocsátási bírságokon kívül). A jelentések szabadságvesztésről egyáltalán nem számoltak be, ugyanakkor összesen 5,4 millió EUR[74] pénzügyi értékben rögzítettek bírságokat, hivatalos felszólításokat és utolsó figyelmeztető leveleket, amelyek 36 létesítményt és 26 légijármű-üzemeltetőt érintettek.

A 2018-ban jelentett leggyakoribb kihágások közé az alábbiak tartoztak: a megfelelően jóváhagyott nyomonkövetési terv hiánya (9 eset), engedély nélküli működés (8 eset), az engedélyezési feltételeknek való megfelelés hiánya (6 eset), valamint a hitelesített éves kibocsátási jelentés benyújtásának elmulasztása a megfelelő határidőig (5 eset).

Ahogy a tavalyi jelentésben is szerepelt, 2018 elején elkezdődött az EU ETS megfelelésértékelésének ötödik ciklusa, amelynek célja az EU ETS-nek való megfeleléssel kapcsolatos problémák feltárása a részt vevő országok szintjén, valamint a részt vevő országok támogatása az EU ETS végrehajtásának javításában. Az értékelés 2019 végén fejeződik be.

9. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS KILÁTÁSOK

2018-ban jelentős előrelépés történt az EU ETS 4. szakaszára vonatkozó végrehajtási rendelkezések elfogadása terén. Az elmúlt év során rendelkezéseket fogadtak el a kibocsátásáthelyezéssel, az ingyenes kiosztással, az árverésekkel, az innovációs alap létrehozásával, valamint a nyomon követéssel, jelentéssel és hitelesítéssel kapcsolatban. A fennmaradó végrehajtási szabályok véglegesítése gyors ütemben zajlik, és elfogadásukra előreláthatólag az új kereskedési időszak 2021. januári kezdete előtt sor kerül.

Az évet továbbá az EU ETS hatálya alá tartozó létesítményekből származó kibocsátások jelentős mértékű csökkenése jellemezte. A 2017-hez képest bekövetkezett 4,1 %-os csökkenés elsősorban a villamosenergia- és hőtermelésnek tulajdonítható, míg az iparból származó kibocsátások csak csekély mértékben csökkentek. A légi közlekedésből származó hitelesített kibocsátások azonban 2018-ban tovább növekedtek, 2017-hez képest 3,9 %-kal.

Az utóbbi években a kibocsátási egységek többletének kezelésére elfogadott jogszabályi változások továbbra is jelentős eredményeket mutatnak. 2019-ben harmadik alkalommal tették közzé a piaci stabilizációs tartalék többletmutatóját, és a 2017-es mutatóval együtt ennek hatására 2019-ben majdnem 40 %-kal, azaz közel 397 millióval csökkentek az árverési mennyiségek. Ennek következtében 2018-hoz képest 2019-ben 30 %-kal kevesebb kibocsátási egység kerül elárverezésre.

[74] Ez a teljes összeg nem tartalmazza a Portugáliában a légiközlekedési ágazatra kivetett bírságokat, mivel a szankcionálási folyamatok lezáratlansága miatt még nem állapították meg a bírságok értékét.

Az ezeken a területeken elért pozitív eredmények hatására fokozódott a piaci szereplők bizalma és tovább erősödött a szén-dioxidár-jelzés. A kibocsátási egységek magasabb árának következtében jelentős mértékben nőttek a tagállamok árverésekből származó összbevételei: 2018-ban az összbevétel több mint kétszerese volt a 2017-es bevételeknek.

2018-ban az EU ETS-nek való megfelelés továbbra is nagyon magas maradt: a megfelelési arány a helyhez kötött létesítmények és a légijármű-üzemeltetők esetében egyaránt meghaladta a 99 %-ot. Az EU ETS felépítménye szilárd maradt, és az igazgatás minden tagállamban eredményesnek bizonyult.

A Bizottság továbbra is nyomon követi az európai szén-dioxid-piacot, és az erről szóló következő jelentését 2020 végén teszi közzé.

MELLÉKLET

1. függelék

1.1. táblázat: A villamosenergia-ágazat korszerűsítésére fordított ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma

	A tagállam által a 10c. cikk szerint kérelmezett ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma					
Tagállam	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436	2 471 297
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994	7 661 840
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614	38 939
HU	7 047 255[75]	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379	158 922
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908	31 942 281
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255	3 778 439
Összesen	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124	46 987 375

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

1.2. táblázat: A teljes körű árverésre vonatkozó szabálytól való eltérés alapján ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek évenkénti maximális száma a villamosenergia- és hőtermelés esetében

Tagállam	**A kibocsátási egységek évenkénti maximális száma**							
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Összesen**
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Összesen	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

[75] Magyarország a 10c. cikk szerinti eltérés lehetőségével csak 2013-ban élt.

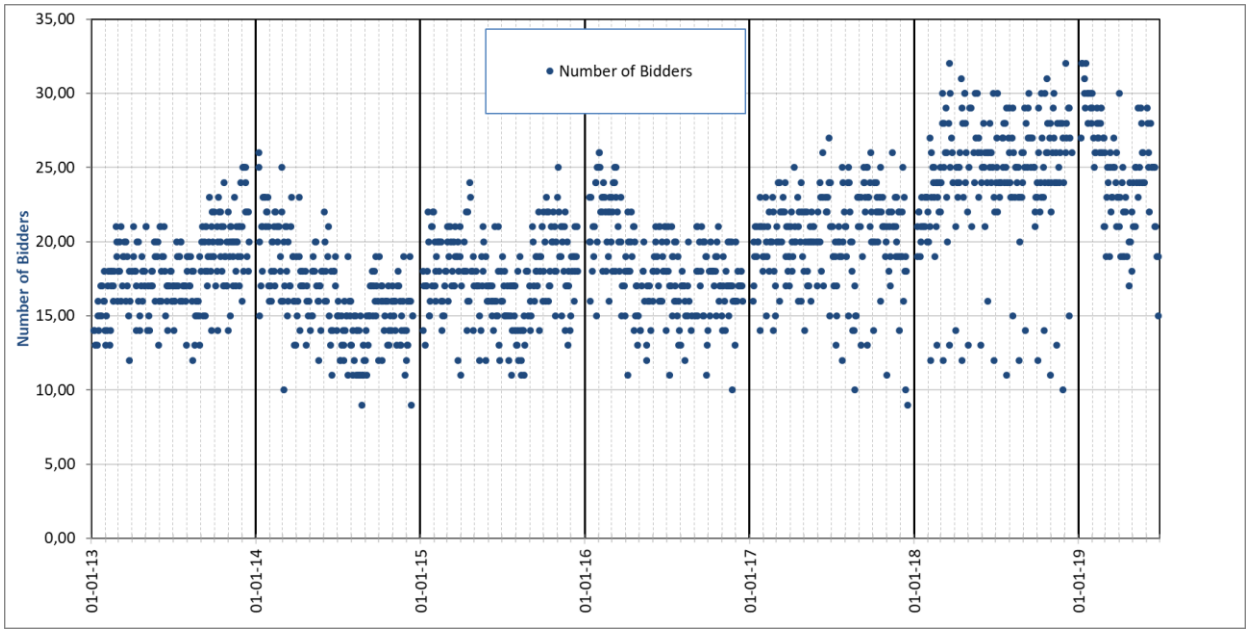
1.3. táblázat: A teljes körű árverésre vonatkozó szabálytól való eltérés alapján ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek száma a villamosenergia- és hőtermelés esetében, amelyeket árverés útján értékesítettek (vagy értékesíteni kívánnak) a 2013-2020 közötti időszakban[76]

Árverezés útján értékesített felhasználatlan 10c. cikk szerinti kibocsátási egységek						
Tagállam	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
BG	5 444 169	1 461 360	920 823	604 908	1 386 372	0
CY	0	0	0	0	0	0
CZ	0	90 694	77 741	66 740	54 550	80 295
EE	0	188 682	134 897	1 767 499	761 088	50 026
LT	259 924	0	456 725	191 229	161 522	128 105
PL	1 196	0	7 491	0	55 800 000	49 520 000
RO	2 104 468	6 710 664	3 540 974	3 011 456	0	0
HU	0	0	0	0	0	0

Forrás: Éghajlatpolitikai Főigazgatóság

2. függelék

2.1. ábra: Általános célú kibocsátási egységekre 2013 és 2019. június 30. között lezajlott árveréseken részt vevő ajánlattevők számra

Forrás: EEX

[76] 2013-ban és 2014-ben árverezés útján nem értékesítettek felhasználatlan 10c. cikk szerinti kibocsátási egységeket.

. Ajánlattevők száma

2.1. táblázat: Árverésekből származó tagállami bevételek a 2012–2018 közötti időszakban[77]

	Kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek 2012 és 2018 között (millió EUR)													
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Általános (korai árverések)	Légiközlekedési (korai árverések)	Általános	Légiközlekedési	Általános	Légiközlekedési	Általános	Légiközlekedési	Általános	Légiközlekedési	Általános	Légiközlekedési	Általános	Légiközlekedési
AT	11,05	0,00	55,75	0,00	52,17	1,18	76,24	2,36	58,81	0,65	78,74	0,69	208,20	2,16
BE	0,00	0,00	114,99	0,00	95,03	2,05	138,96	2,69	107,14	0,74	143,52	0,79	379,00	2,47
BG	22,14	0,00	52,63	0,00	36,19	0,22	120,91	0,91	85,08	0,25	130,15	0,27	367,34	0,83
CY	1,58	0,00	0,35	0,00	0,43	0,30	0,00	1,42	0,00	0,39	6,15	0,41	24,66	1,30
HR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,40	0,49	20,09	0,16	26,97	0,18	70,96	0,55
CZ	0,00	0,00	0,00	0,00	55,24	0,47	110,30	1,20	117,63	0,33	199,43	0,35	583,33	1,10
DE	166,18	17,52	791,25	0,00	749,97	0,00	1093,31	16,87	845,74	4,65	1141,74	5,07	2565,34	16,31
DK	1,07	0,00	56,06	0,00	46,93	1,16	68,64	2,71	52,93	0,74	70,93	0,79	187,32	2,48
EE	0,00	0,00	18,07	0,00	7,41	0,04	21,13	0,15	23,57	0,04	39,31	0,05	139,89	0,14
EL	14,84	0,00	147,64	0,00	129,97	1,10	190,17	4,99	146,68	1,37	196,57	1,46	518,96	4,57
ES	68,53	0,00	346,11	0,00	323,53	6,56	473,20	16,32	364,97	4,48	488,78	4,77	1291,07	14,97
FI	13,28	0,00	66,97	0,00	62,68	0,81	91,64	2,13	70,63	0,58	94,64	0,62	249,84	1,96
FR	43,46	0,00	219,25	0,00	205,29	10,05	299,94	12,18	231,34	3,35	309,85	3,55	818,40	11,16
HU	3,99	0,00	34,59	0,00	56,21	0,29	82,28	0,99	63,43	0,27	84,94	0,29	224,48	0,91
IE	0,00	0,00	41,68	0,00	35,11	0,87	51,32	2,15	39,54	0,59	52,93	0,63	140,10	1,97

[77] Forrás: EEX

IT	76,50	0,00	385,98	0,00	361,25	5,24	528,00	14,41	407,23	3,96	545,44	4,21	1440,10	13,22
LT	3,29	0,00	19,98	0,00	17,28	0,06	28,13	0,29	20,76	0,08	31,43	0,09	80,11	0,25
LU	0,74	0,00	4,97	0,00	4,52	0,63	6,62	0,22	5,08	0,06	6,81	0,07	18,09	**0,20**
LV	2,13	0,00	10,79	0,00	10,08	0,14	14,76	0,53	11,36	0,15	15,24	0,15	40,20	0,49
MT	0,27	0,00	4,47	0,00	3,81	0,10	5,62	0,57	4,30	0,16	5,78	0,17	15,19	0,52
NE	25,61	0,00	134,24	0,00	125,63	5,47	183,57	3,68	141,59	1,01	189,63	1,07	500,84	3,37
PL	0,00	0,00	244,02	0,00	78,01	0,00	129,84	2,98	135,57	0,58	505,31	0,69	1209,98	1,59
PT	10,65	0,00	72,78	0,00	65,82	1,27	96,32	2,89	74,29	0,79	99,50	0,85	262,96	2,65
RO	39,71	0,00	122,74	0,00	97,57	0,32	193,62	1,60	193,56	0,44	260,29	0,47	717,64	1,45
SE	7,07	0,00	35,67	0,00	33,34	1,02	48,79	3,63	37,61	1,00	50,45	1,06	132,98	3,34
SI	3,51	0,00	17,74	0,00	16,59	0,05	24,28	0,14	18,70	0,04	25,05	0,04	66,19	0,12
SK	12,19	0,00	61,70	0,00	57,59	0,04	84,31	0,20	64,99	0,06	87,01	0,06	229,74	0,18
UK	75,74	0,00	409,63	0,00	387,42	14,08	567,72	18,54	418,96	5,37	604,02	5,30	1607,32	0,00
ÖSSZESEN	**603,52**	**17,53**	**3550,73**	**0,00**	**3115,11**	**53,53**	**4815,97**	**117,26**	**3761,57**	**32,28**	**5490,60**	**34,14**	**14090,23**	**90,27**

3. függelék

31. táblázat: A 2019. június végéig beváltott nemzetközi jóváírások összefoglalása[78]

A 2019. június végéig beváltott nemzetközi jóváírások	millió	százalék	A 2019. június végéig beváltott nemzetközi jóváírások	millió	százalék
Igazolt kibocsátáscsökkentések	**261,42**	**57,65 %**	**ERU-k**	**192,07**	**42,35 %**
Kína	195,20	74,67	Ukrajna	147,69	76,89 %
India	17,27	6,61	Oroszország	32,06	16,69 %
Üzbegisztán	9,89	3,79	Lengyelország	2,82	1,46 %
Brazília	5,43	2,08	Németország	1,65	0,85 %
Chile	3,16	1,21	Franciaország	1,24	0,64 %
Dél-Korea	2,93	1,12	Bulgária	0,50	0,26 %
Mexikó	2,89	1,10	Egyéb résztvevők	6,11	3,21 %
Egyéb résztvevők	24,65	9,43			
Igazolt kibocsátáscsökkentések és ERU-k összesen	**453,49**	**100 %**			

Forrás: EUTL

3.2. táblázat: A 2019. június végéig beváltott nemzetközi jóváírások összefoglalása létesítménytípusonként

A 2019. június végéig beváltott nemzetközi jóváírások az alábbiak alapján:	Igazolt kibocsátáscsökkentések millió	ERU-k millió
Helyhez kötött létesítmények	256,46	191,25
Légijármű-üzemeltetők	4,96	0,82
ÖSSZESEN	**261,42**	**192,07**

Forrás: EUTL

[78] A 3.1. és 3.2. táblázat esetében a számadatok között nem szerepelnek az Egyesült Királyságra vonatkozó 2019-es adatok a Bizottság által az EU ETS környezeti integritásának védelme érdekében elfogadott azon védintézkedések értelmében, amelyek olyan esetekben alkalmazandók, amikor az EU-ból kilépő valamely tagállam tekintetében megszűnik az uniós jog érvényessége (lásd a 2.2. fejezetet).

4. függelék

4.1. táblázat: A kibocsátáskereskedelmi rendszer kínálati és keresleti elemei

Elem	Kereslet vagy kínálat?	Közzététel	Frissítés és bizonytalanság
A 2. időszak főösszege	Kínálat	Szén-dioxid-piaci jelentés	Frissítés nem várható, mivel a 2. időszak lezárult. Végleges számadat.
A 3. időszak kezdetének árverései	Kínálat	Az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság honlapja, az EEX és az ICE honlapja	Nem része a 2. időszak főösszegének. Végleges adatok.
Kibocsátási egységek a NER 300 program számára	Kínálat	Az EBB honlapja	2012 és 2014 között 300 millió kibocsátási egység értékesítésére került sor. Végleges számadatok.
A légiközlekedési kibocsátások árverései	Kínálat	Az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság honlapja, az EEX és az ICE honlapja	Nem – a kiigazításokat a következő évre vonatkozó mennyiségek tükrözik. A 2013. és a 2014. évre tervezett árverésekre 2015-ben került sor.
A 3. szakasz árverései	Kínálat	Az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság honlapja, az EEX és az ICE honlapja	Nem – ez a számadat nem lesz felülvizsgálva. Ennek ellenére (pl. egyes tagállamok esetében az árverések késedelmes megkezdése miatt és például az EGT-tag EFTA-államok esetében) az árverésről visszatartott kibocsátási egységeket a későbbi években árverésre lehet bocsátani.
Ingyenes kiosztás (nemzeti végrehajtási intézkedések)	Kínálat	EUTL, táblázatok	Ezeket a számadatokat folyamatosan frissítik az év során. – A tagállamok benyújthatnak az előző évekre vonatkozó késedelmes adatszolgáltatást, illetve előfordulhat, hogy a tényleges kiosztás alacsonyabb az eredetileg előirányzott mennyiségnél. Az EUTL pontos adatokat szolgáltat a tényleges kiosztások állásáról.
Ingyenes kiosztás (NER)	Kínálat	EUTL, táblázatok	
Ingyenes kiosztás (légi közlekedés)	Kínálat	EUTL, a tagállamok által közzétett kiosztási táblázatok	
Ingyenes kiosztás (10c. cikk)	Kínálat	EUTL, státusztáblázat	
Kibocsátások (helyhez kötött létesítmények)	Kereslet	EUTL, megfelelési adatok	A május 1-jén közzétett megfelelési adatok az előírásoknak megfelelő (azaz valamennyi érintett évre vonatkozóan jelentést benyújtó) létesítmények kibocsátásait és leadott kibocsátási egységeit tartalmazzák[79].
Kibocsátás (légi közlekedés)	Kereslet		A légijármű-üzemeltetők 2015-ben teljesítették a megfelelési előírást mind 2013-ra, mind 2014-re vonatkozóan.
Törölt kibocsátási egységek	Kereslet		Szén-dioxid-piaci jelentés

[79] A megfelelési adatok visszamenőlegesen javíthatók, például a késedelmes adatszolgáltatások miatt.

4.2. táblázat: Az adatok közzétételére vonatkozó ütemezés

Ütemezés	Adatok	Alkalmazási kör
x év január 1. – április 30.	A villamosenergia- és hőtermelés számára ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekre vonatkozó adatok frissítése (10c. cikk)	x–1. év
x. év április 1.	Hitelesített kibocsátások Ingyenes kiosztás (a 10a. cikk (5) bekezdése – nemzeti végrehajtási intézkedések)	x–1. év
x. év május 1.	A megfelelésre vonatkozó határidő: hitelesített kibocsátások és leadott kibocsátási egységek	x–1. év
x. év május/október	Beváltott nemzetközi jóváírások	
x. év utolsó negyedéve	Szén-dioxid-piaci jelentés	x–1. év
x. év január/július	Az új belépők részére fenntartott tartalék helyzete – NER-táblázat	
Uniós szinten nem teszik közzé	A légi közlekedés számára történő ingyenes kiosztás, tagállami szinten közzétéve	

5. függelék

5.1. táblázat: létesítményekből származó ETS hitelesített CO_2-kibocsátástól eltérő kibocsátások üvegházhatású gázok szerint 2013 és 2018 között (millió tonna)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PFCs	0,40	0,74	0,58	0,64	0,47	0,60
N_2O	2,47	5,49	5,32	4,62	4,96	4,11

[80]Forrás: EUTL

[80] Elképzelhető, hogy bizonyos létesítmények esetében a dinitrogén-oxidból és a perfluor-szénhidrogénekből származó kibocsátásokat nem külön jelentették az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben, hanem az összkibocsátást jelentették be millió tonnában megadott CO_2-egyenértékben. A táblázatban szereplő adatok a kibocsátások üvegházhatású gázok szerinti lebontását tükrözik az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben rendelkezésre álló formában. A dinitrogén-

6. függelék

61. táblázat: Az Európai Unió Bíróságának az EU ETS működésének szempontjából lényeges ítéletei 2018 júliusa és 2019 júniusa között

Hivatkozási adatok	Vonatkozó jogszabályok	Felek	Az ügy háttere	Dátum	A Bíróság megállapítása
C-682/17. sz. ügy	2003/87/EK irányelv, 2011/278/EU határozat	ExxonMobil Production Deutschland GmbH/ DE	Villamosenergia-termelőnek kell tekinteni egy létesítményt, ha a villamosenergia-termelésen kívül nem folytat egyéb I. melléklet szerinti tevékenységet, és ha igen, jogosult ingyenes kiosztásra?	2019. június 20.	A Bíróság megerősítette a 2003/87/EK irányelv villamosenergia-termelő fogalommeghatározásának szó szerinti értelmezését.
T-330/18. sz. ügy	(EU) 2018/410 irányelv, (EU) 2018/842 rendelet, (EU) 2018/841 rendelet	Carvalho és társai kontra Parlament és Tanács	37 magánszemély kérelmezte az (EU) 2018/410 irányelv, az (EU) 2018/842 rendelet és az (EU) 2018/841 rendelet megsemmisítését azzal az indokkal, hogy a tervezett üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése nem elégséges. Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa az elfogadhatóság elutasítását kérte.	2019. május 8.	A Bíróság a keresetet elfogadhatatlanság miatt teljes egészében elutasította.
C-561/18. sz. ügy	A Bizottság 601/2012/EU rendelete	Solvay Chemicals GmbH/ DE	– A 601/2012/EU rendelet érvénytelen és sérti a 2003/87 irányelv céljait azáltal, hogy úgy rendelkezik, hogy a nem a 49. cikk (1) bekezdésének első albekezdése értelmében átadott CO_2 a CO_2-t előállító létesítmény kibocsátásának számít függetlenül attól, hogy az a levegőbe kibocsátásra került-e? – A 601/2012/EU rendelet érvénytelen és sérti a 2003/87 irányelv céljait azáltal, hogy úgy rendelkezik, hogy valamely nyersszódagyártó létesítményből lecsapatott kalcium- karbonát gyártása céljából más létesítménynek átadott CO_2-nak módszeresen ezen létesítmény kibocsátásai között kell szerepelnie?	2019. február 6.	A Bíróság érvénytelennek nyilvánította a 601/2012/EU rendelet 49. cikk (1) bekezdésének második albekezdését és IV. melléklete 20. pontjának B) alpontját amennyiben a lecsapatott kalcium- karbonát gyártása céljából más létesítménynek átadott CO_2-t módszeresen a nyersszódagyártó létesítményből származó kibocsátások közé számítják függetlenül attól, hogy e CO_2-t kiengedik-e a légkörbe, vagy sem.

oxidból származó kibocsátásokat egyes tagállamok a 2. szakasztól (2008-tól) kezdődően önkéntes részvétel alapján, majd a 3. szakasztól (2013-tól) kezdődően a perfluor-szénhidrogénekkel együtt kötelező jelleggel szerepeltették az EU ETS-ben.

7. függelék

7.1. táblázat: Az EU ETS 4. szakasza végrehajtásának helyzete

Intézkedés	Cél	Jogalkotási aktus típusa	Elfogadás tervezett időpontja
A kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok 2021–2030-as időszakra vonatkozó listája	A kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok új, az EU ETS 4. szakaszára vonatkozó listájának megállapítása a kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitett ágazatok meghatározására szolgáló kritériumok alapján	A Bizottság felhatalmazáson alapuló határozata	2019. február 15-én elfogadva és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019. május 8-án közzétéve[81]
Az ingyenes kiosztásra vonatkozó szabályok felülvizsgálata a 2021–2030-as időszakra	A kibocsátási egységekre vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztás uniós szintű átmeneti szabályainak meghatározásáról szóló 2011/278/EU bizottsági határozat felülvizsgálata annak a 4. szakasz tekintetében meghatározott új jogi környezethez való hozzáigazítása érdekében	felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet	2018. december 19-én elfogadva és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019. február 27-én közzétéve[82]
Az ingyenes kiosztás termelésben bekövetkező változások miatti kiigazítása	Azoknak a szabályoknak a meghatározása, amelyek kiigazítják a létesítmények számára ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek mennyiségét a működés kétéves időszak alatt átlagosan 15 %-nál nagyobb mértékű növekedése vagy csökkenése alapján	bizottsági végrehajtási rendelet	2019
Az ingyenes kiosztást alátámasztó referenciaértékek naprakésszé tétele a 2021–2025-ös időszakra	Naprakész referenciaértékek meghatározása a 2021–2025-ös időszakra a tagállamok által a 2016-os és a 2017-es évre vonatkozóan 2019. szeptember 30-ig benyújtott adatok alapján	végrehajtási jogi aktus	2020
Az innovációs alap létrehozása	Az innovációs alap működésére vonatkozó szabályok, többek között a kiválasztási eljárás és kritériumok meghatározása	felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet	2019. február 26-án elfogadva és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019. május 28-án közzétéve[83]
A modernizációs alap létrehozása	A modernizációs alap működésére vonatkozó szabályok meghatározása	végrehajtási jogi aktus	2020
A 389/2013/EU rendelet (a kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékről szóló rendelet) felülvizsgálata	Az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékre vonatkozó követelmények megállapítása a 4. szakaszra olyan szabványosított elektronikus adatbázisok formájában, amelyek közös adatelemeket tartalmaznak a kibocsátási egységek kibocsátásának, birtoklásának, átruházásának és törlésének nyomon követése, valamint a nyilvános hozzáférés és a titoktartás biztosítása céljából	felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet	2019. március 12-én elfogadva és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019. július 2-án közzétéve[84]
Az 1031/2010/EU rendelet (az árverésekről szóló	A piaci stabilizációs tartalékból kivett első 50 millió kibocsátási egység elárverezésének lehetővé tétele az	felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet	2018. október 30-án elfogadva és az Európai Unió

[81] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=EN
[82] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331&from=EN
[83] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0856&from=EN
[84] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1122&from=EN

rendelet) módosítása	innovációs alap számára 2020-ban		Hivatalos Lapjában 2019. január 4-én közzétéve[85]
Az 1031/2010/EU rendelet (az árverésekről szóló rendelet) felülvizsgálata	Az árverési folyamat egyes szempontjainak a felülvizsgálata a 4. szakaszra vonatkozó követelmények végrehajtása céljából, különösen a kibocsátási egységek innovációs alap és modernizációs alap számára történő elárverezésének lehetővé tétele érdekében, valamint annak figyelembevétele céljából, hogy a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv (MiFID II. irányelv) az EU ETS kibocsátási egységeit pénzügyi eszköznek minősítette.	felhatalmazáson alapuló jogi aktus	2019
A nyomon követésről és a jelentéstételről szóló 601/2012/EU rendelet felülvizsgálata	A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó szabályok egyszerűsítése, javítása és egyértelműsítése, valamint az adminisztratív teher csökkentése, a 3. szakaszban szerzett végrehajtási tapasztalatok alapján	bizottsági végrehajtási rendelet	2018. december 19-én elfogadva és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2018. december 31-én közzétéve[86]
A hitelesítésről és az akkreditációról szóló 600/2012/EU rendelet felülvizsgálata	A hitelesítésre és az akkreditációra vonatkozó szabályok egyszerűsítése, javítása és egyértelműsítése, valamint az adminisztratív teher lehetőség szerinti csökkentése, a 3. szakaszban szerzett végrehajtási tapasztalatok alapján	bizottsági végrehajtási rendelet	2018. december 19-én elfogadva és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2018. december 31-én közzétéve[87]
A 2003/87/EK irányelvnek a CORSIA tekintetében történő kiegészítése	Az EU ETS irányelvnek a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által a CORSIA megvalósítása céljából elfogadott, a légi közlekedésből származó kibocsátások nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére vonatkozó intézkedések tekintetében történő kiegészítése	felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet	2019
Az EU ETS-hez kapcsolódó állami támogatásokra vonatkozó 2021–2030-as iránymutatás	Az EU ETS 4. szakaszához kapcsolódó állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás módosítása a felülvizsgált EU ETS irányelvvel a közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségeket kompenzáló rendszerek tekintetében bevezetett új rendelkezések beillesztése érdekében	bizottsági közlemény	2020

Aktuális helyzet
Tervezett
Folyamatban van
Elkészült

8. függelék

[85] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0007
[86] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2066
[87] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2067&from=EN

8.1. táblázat: A piaci stabilizációs tartalékhoz való tagállami hozzájárulások 2019-ben[88] és 2020-ban[89]

Tagállam/EGT EFTA tagállam	A piaci stabilizációs tartalékhoz való hozzájárulások 2019-ben	A piaci stabilizációs tartalékhoz való hozzájárulások 2020-ban[90]
Ausztria	5 935 748	3 957 699
Belgium	9 846 994	6 565 549
Bulgária	8 292 720	5 529 227
Horvátország	1 614 984	1 076 801
Ciprus	932 844	621 980
Cseh Köztársaság	15 406 858	10 272 626
Dánia	5 340 750	3 560 981
Észtország	2 904 319	1 936 474
Finnország	7 130 025	4 753 992
Franciaország	23 346 791	15 566 629
Németország	85 389 770	56 934 202
Görögország	12 684 492	8 457 470
Magyarország	5 115 708	3 410 933
Izland	166 450	110982
Írország	3 991 393	2 661 288
Olaszország	40 304 729	26 873 449
Lettország	865 501	577 079
Liechtenstein	3 725	2 484
Litvánia	1 792 324	1 195 044
Luxemburg	467 394	311 638
Málta	354 798	236 564
Hollandia	14 291 411	9 528 894
Norvégia	3 314 570	2 210 012
Lengyelország	39 282 170	26 191 650
Portugália	6 478 775	4 319 767
Románia	14 941 290	9 962 205
Szlovákia	4 752 513	3 168 770
Szlovénia	1 577 714	1 051 951
Spanyolország	32 660 234	21 776 430
Svédország	3 457 106	2 305 049

[88] A 2019. januártól augusztusig terjedő időszak esetében az adatok a 2018. május 15-i C(2018)2801 bizottsági közleményen alapulnak, amely az alábbi oldalon érhető el: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516(01)&from=HU

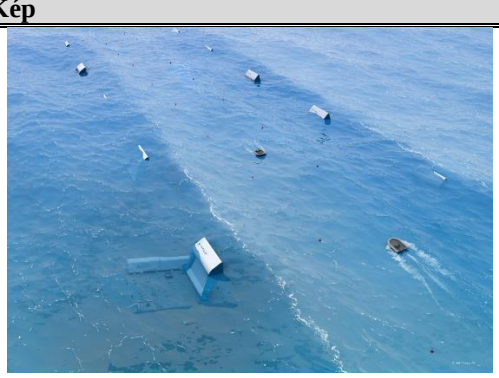
[89] A 2019. szeptembertől decemberig és a 2020. januártól augusztusig terjedő időszak esetében az adatok a C(2019)3288 bizottsági közleményen alapulnak, amely az alábbi oldalon érhető el: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0516(01)&from=HU

[90] A piaci stabilizációs tartalékhoz való 2020-as tagállami hozzájárulások egy részét a többletmutató 2020-as közzétételét követően fogják meghatározni.

Egyesült Királyság	44 480 623	29 657 753
Összesen	**397 124 723**	**264 785 572**

9. függelék

9.1. táblázat: A NER 300 program InnovFin EDP keretében fel nem használt forrásai: támogatott projektek

A projekt megnevezése	Leírás	Kép
WAVE ROLLER	A Wave Roller projekt célja a hullámenergián alapuló technológia kereskedelmi léptékű megvalósíthatóságának demonstrálása a demonstrációs létesítmény és a hullámok energiáját villamos árammá alakító, part közeli Oszcillációs Hullámenergia Átalakító (OWSC) kereskedelmi üzembe helyezése közötti szakadék áthidalásával. A NER300-ból származó hozzájárulás összege 10 millió EUR.	
WINDFLOAT	A WindFloat projekt a portugál partoktól körülbelül 20 kilométerre lévő, félig alámerülő úszó platformon lévő innovatív part menti szélerőműpark. A projekt célja az úszó tartószerkezet csúcstechnológiájának továbbfejlesztése a WindFloat koncepció nagyobb turbinák befogadására történő skálázhatóságának demonstrálására. Ezt követően elő fogja mozdítani parttól távolabb lévő szélerőműparkok üzembe helyezését. Az InnovFin EDP keretében biztosított NER300 hozzájárulás összege 60 millió EUR lesz. A WindFloat ezenkívül egy közel 30 millió EUR összegű támogatásból is részesül majd az eredeti NER300 program keretében.	

GREENWAY EV ELEKTROMOS TÖLTŐÁLLOMÁSOK HÁLÓZATA	A projekt támogatni fogja az elektromos járművek infrastruktúrájának gyorsított üzembe helyezését,. Bemutatja a szupergyors elektromosjármű-töltőállomások kereskedelmi nagyságrendű üzembe helyezésének a megvalósíthatóságát és egy integrált akkumulátoros energiatároló rendszer kísérleti modelljét. A demonstráció helyszíne Szlovákia, Lengyelország, a Cseh Köztársaság és a balti államok lesznek. Az InnovFin EDP keretében történő finanszírozás összege 17 millió EUR lesz, amelyből 3 millió EUR-t a NER 300 nem felhasznált forrásai támogatnak.	